



Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 13/1995 - 38 pàgines

Sessió Ordinària del dia 20 de desembre de 1995

El dia 20 de desembre de 1995, dimecres, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i d'acord amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 48/1995 i que ha estat modificat durant la sessió restant com segueix:

1- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de taxes judicials.

2- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques.

3- Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost general per a 1996, d'acord amb l'article 111.1 del Reglament del Consell General.

4- Preguntes al Govern.

5- Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de modificació de les reserves i declaracions formulades pel Principat d'Andorra al Conveni per a la protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals, de data 4 de novembre de 1950, aprovats pel Consell General en data 21 de novembre de 1995.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M.I. Srs. Josep Dalleres Codina i Miquel Aleix Areny, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

-M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron
-M.I. Sr. Josep Angel Mortés Pons
-M.I. Sr. Enric Pujal Areny
-M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté
-M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca
-M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa

-M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé
-M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona
-M.I. Sr. Jordi Torres Alís
-M.I. Sr. Joan Travesset Grau
-M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
-M.I. Sr. Miquel Aleix Areny
-M.I. Sr. Josep Areny Fité
-M.I. Sr. Modest Baró Moles
-M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà
-M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
-M.I. Sr. Antoni Calvó Casal
-M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano
-M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert
-M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet
-M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos
-M.I. Sr. Josep Dalleres Codina
-M.I. Sr. Simó Duró Coma
-M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
-M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell
-M.I. Sr. Antoni Martí Petit
-M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
-M.I. Sr. Pere Moles Aristot

Hi és també present el M.I. Sr. Marc Forné Molné, Cap de Govern, acompanyat dels M.I. Srs. Manuel Mas Ribó, Ministre de Relacions Exteriors; Joan Tomàs Roca, Ministre d'Economia; Susagna Arasanz Serra, Ministra de Finances; Lluís Montanya Tarrés, Ministre d'Ordenament Territorial; Josep M. Goicoechea Utrillo, Ministre de Sanitat; Pere Canturri Montanya, Minis-

tre d'Afers Socials i Cultura i Carme Sala Sansa, Ministra d'Educació, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, Secretari General del Consell General.

El M.I. Sr. Síndic General:

Voldria donar la benvinguda al Sr. Joan Ganyet, Alcalde de la Seu, Diputat al Parlament de Catalunya, que està avui entre nosaltres.

(Aplaudiments)

Passem a la lectura de l'ordre del dia.

(El Sr. Estanislau Sangrà Cardona, Secretari de Sindicatura, procedeix a donar lectura de l'ordre del dia)

(Són les 16h20)

El M.I. Sr. Síndic General:

Proposo l'increment de l'ordre del dia en dos punts nous.

S'ha presentat una pregunta per procediment d'urgència; la Sindicatura reunida avui l'ha examinat i l'ha donat per aprovada. És una pregunta entrada pel Sr. Joan Travesset, de l'Agrupament Nacional Democràtic.

La Sindicatura també ha examinat la demanda interposada pel Govern, en base a l'article 113 del Reglament del Consell General, per a l'examen i aprovació, si escau, amb caràcter d'extrema urgència i necessitat d'una modificació de l'acord que va prendre el Consell sobre l'adhesió d'Andorra al Conveni dels drets humans i llibertats. El document ha estat examinat per la Sindicatura i qualificat per aquesta; es proposa, a fi i efecte de no convocar una sessió suplementària d'inscriure'l a l'ordre del dia de la sessió d'avui com a cinquè punt de l'ordre del dia. També, la Sindicatura considera imprescindible per poder tractar el tema que prèviament el text aprovat en la sessió del dia 21 de novembre hagi estat publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra. Ho he parlat amb el Sr. Cap de Govern que ha emprès ja les mesures oportunes perquè això pugui ser fet demà al matí.

Consegüentment, deixariem el Consell obert avui i tractariem el punt cinquè de l'ordre del dia demà, a partir de les deu del matí.

Doncs queda incrementat l'ordre del dia amb aquests dos punts suplementaris.

(Seguidament, es distribueix una còpia del text de la proposta de modificació i de la pregunta a tots els membres de la Cambra)

Passem al primer punt de l'ordre del dia:

1- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de taxes judicials.

Projecte de llei publicat al Butlletí del Consell General núm. 31/1995.

Passo la paraula al ponent, nomenat per la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost que presentarà l'informe elaborat per la comissió i que va ser publicat al Butlletí del Consell General núm. 47/1995: Sr. Josep Anton Ribes.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes:

Gràcies, Sr. Síndic.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha examinat, en el decurs de la reunió celebrada el dia 14 de novembre, l'informe del ponent, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual es desprèn el següent:

Primer: Esmenes aprovades per unanimitat

Esmena 1 de Nova Democràcia referent a la supressió de l'article 2; esmenes 2 i 3 de Nova Democràcia, totes dos de supressió a l'article 9; esmenes 4 i 5 de Nova Democràcia, totes dos de supressió a l'article 11.

Segon: Esmenes aprovades per majoria

Esmena 6 de Nova Democràcia de supressió a la disposició final segona. Això és tot.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

No s'ha presentat cap reserva d'esmena ni cap vot particular al text.

El Govern vol la paraula? No?...

Per l'Agrupament Canillo-Massana: Sr. Modest Baró.

El M.I. Sr. Modest Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

L'Agrupament Canillo-Massana entén que la present llei, com bé es diu en la seva exposició de motius, no fa més que reiniciar una pràctica que ja s'efectuava en èpoques preconstitucionals, donant compliment així a la Llei qualificada de la Justícia, que al mateix temps que les prohibia provisionalment, encomanava la confecció de la corresponent Llei de taxes.

S'ha de procurar imprimir la filosofia de que els serveis garantits per l'estat i oferts als ciutadans siguin, almenys en una part, sufragats pels ciutadans que els utilitzen. S'evita així la profusió de demandes d'aquests serveis per usuaris assidus que els utilitzen sovint inadecuadament, i entorpeixen així el seu funcionament.

D'altra banda, l'Agrupament Canillo-Massana comparteix plenament el sistema utilitzat en la llei, que té per objecte optimitzar la recaptació de les taxes de manera funcional que, a més a més, no és onerosa per l'estat i paral·lelament no oblida que s'està taxant una matèria i uns drets que han de poder utilitzar tots els ciutadans amb independència de la seva capacitat econòmica.

És per això que la justícia penal no comporta cap taxa, ni tampoc els judicis civils de mínima quantia. Per la mateixa raó, la llei preveu també que en els judicis civils i administratius, on s'imposa la taxa, aquesta formi part de les despeses judicials i, per tant, tot i que en un primer moment qui satisfaci la taxa és la part que demana, posteriorment, per mitjà de la resolució judicial que posa fi a la causa, es pot aconseguir el retorn dels diners esmerçats per part del demandat, si es dona la raó al qui ha iniciat el procediment. Per les raons evocades, l'Agrupament Canillo-Massana votarà favorablement a aquest Projecte de llei de taxes judicials.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per la Coalició Nacional Andorrana: Sr. Antoni Cerqueda.

El M.I. Sr. Antoni Cerqueda:

Gràcies, Sr. Síndic.

És únicament per anunciar el vot favorable de la Coalició Nacional Andorrana.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per Nova Democràcia: Sr. Jordi Cinca.

El M.I. Sr. Jordi Cinca:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, en primer lloc, una mica en la línia del que acaba de dir el Sr. Baró, nosaltres també votarem favorablement aquesta llei.

Ho fem, en primer lloc, amb la satisfacció que estem donant compliment a un mandat que ens ve de la Llei

qualificada de la Justícia i, a més a més, perquè ens reafirmem en la introducció del criteri que l'usuari ha de pagar, almenys, en part, alguns dels serveis que rep de l'estat.

Ahora, però, la nostra satisfacció es fa palesa perquè a través del treball a la comissió s'ha evitat que la voluntat recaptatòria que té aquesta llei no tingués límits raonables. Límits que vénen marcats per l'obligació de l'estat i de l'administració per satisfer uns serveis bàsics i que són drets inqüestionables dels ciutadans. No semblava, doncs, una bona metodologia que en base a l'objecte recaptatori a què feia referència es xifrés la quantitat que es volia ingressar i sense més aquesta s'imputés a cada un dels serveis que es donaven i no es valorés que alguns d'aquests serveis són una obligació pròpia de l'estat i que, per tant, no es pot cobrar per donar-los. I l'exemple més patent -com també l'esmentava el Sr. Baró- és el fet de voler cobrar perquè s'apliquin les atribucions de les diferents sentències; ens sembla que ha estat una millora substancial el fet de retirar aquest aspecte i que això no va en contra de la voluntat de fer pagar part dels serveis que dona l'estat.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal: Sr. Sangrà.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sí, des del Grup Lliberal, només volem expressar la nostra especial satisfacció per l'aprovació d'aquesta Llei de taxes judicials. Una llei de taxa que a l'inici d'aquesta legislatura el nostre grup ja es va comprometre a promoure i que amb el compliment d'aquest compromís per part de l'actual Govern ens fa en aquests moments congratular-nos per l'aprovació d'aquesta taxa.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic: Sr. Josep Anton Ribes.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes:

Gràcies, Sr. Síndic.

Malgrat haver presentat una esmena a la totalitat a aquest projecte de llei, el nostre Grup parlamentari, a

nivell de Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, ha col·laborat totalment en la redacció i aprovació de les esmenes que s'han presentat.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Consellers no adscrits? No?...

He d'entendre que l'Agrupament Nacional Democràtic s'oposa al text? No?...

Doncs, proposo l'acceptació del text per assentiment de la Cambra.

S'aprova.

Passem al segon punt de l'ordre del dia:

2- Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques.

Projecte de llei publicat al Butlletí del Consell General núm. 31/1995.

Passo la paraula al ponent, nomenat per la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost que presentarà l'informe elaborat per la comissió i que va ser publicat al Butlletí del Consell General núm. 47/1995, Sr. Sangrà.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies, Sr. Síndic.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha examinat, en el decurs de la reunió celebrada el dia 14 de novembre, l'informe del ponent d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual es desprèn el següent:

L'aprovació de les dues esmenes presentades pel Sr. Vicenç Mateu que van ser transaccionades amb la resta dels grups i aprovades per unanimitat. En concret, una primera esmena que era de modificació a l'article 5.2 de la llei i que introduïa una diferenciació entre les societats que només estaven donades d'alta des del Registre de Societats i les que, a més, figuraven en el Registre Mercantil. I una segona esmena també de modificació, en aquest cas, a l'article 5.3 que introduïa una modulació de la quota de professionals lliberals a partir d'un cert temps d'exercici.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

En aquest cas, tampoc s'ha presentat cap reserva d'esmena ni cap vot particular al text.

El Govern vol la paraula? No?...

Per l'Agrupament Canillo-Massana: Sr. Modest Baró.

El M.I. Sr. Modest Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

La taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques que l'any 1993 s'inclogué en la Llei pressupostària va permetre, a més de recaptar uns ingressos per a les arques de l'estat, posar al dia, és a dir, actualitzar el Registre de Comerç i Indústria, i incitar a aquells titulars o als seus hereus que ja no tenien el negoci en funcionament, a regularitzar la seva situació, donant-lo de baixa a efectes administratius.

L'aplicació d'aquesta taxa no va poder tenir continuïtat ja que l'article 61.4 de la Constitució prohibeix expressament la creació de tributs per mitjà de la Llei de pressupostos.

Conforme al text constitucional, avui aquesta Cambra examina el nou text que regula la taxa sobre el Registre d'Activitats Econòmiques, que l'Agrupament Canillo-Massana votarà favorablement per les dues raons esmentades. D'una banda, es tracta d'un ingrés a les arques de l'estat, i d'altra, contribueix també a la regularització del Registre d'Activitats Econòmiques per continuar tenint-lo al dia.

Un tercer argument que també abona el nostre vot favorable al projecte de llei és el contingut de l'article 14.1, a) de la Llei de creació de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra, aprovada pel Consell General el dia 3 de setembre de 1993. El referenciat article defineix un dels recursos econòmics per al finançament de les activitats de la Cambra -part alíquota sobre la taxa d'activitats comercials, mercantils i de serveis.

Per l'any 1995, la disposició transitòria tercera del projecte de llei fixa en cinquanta milions de pessetes la part de la recaptació de la taxa sobre les activitats econòmiques que assigna a la Cambra per al seu finançament, i dona solucions a un problema plantejat per falta de la llei.

L'Agrupament Canillo-Massana creu que el conjunt d'aquesta i d'altres taxes com les ja examinades permetrà a l'estat recuperar els ingressos necessaris per sufragar les despeses pressupostàries i que, per aquesta via, s'aconsegueixi l'equilibri pressupostari tantes vegades demanat i desitjat.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per la Coalició Nacional Andorrana: Sr. Antoni Cerqueda.

El M.I. Sr. Antoni Cerqueda:

Gràcies, Sr. Síndic.

Simplement anunciar el vot favorable de la Coalició Nacional Andorrana a aquest projecte de llei.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per Nova Democràcia: Sr. Jordi Cinca.

El M.I. Sr. Jordi Cinca:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, voldria, al marge -evidentment- d'anunciar el nostre vot favorable, destacar dos aspectes genèrics d'aquesta llei:

Un primer aspecte, evidentment, és que aquesta llei no és altra cosa que el resultat de la necessària adaptació al marc constitucional d'una iniciativa fiscal de l'any 1992, en aquell cas, a través del Projecte de pressupost d'aquell any i que ara no podria ser mantinguda si no és amb una llei al marge del pressupost que ens permetés aplicar-la. És a dir, que ara en el pressupost només hi figurarà la quantitat que es recaptarà per via de la llei que avui aprovem.

Un segon aspecte, important -a què també feia referència el Sr. Baró- és que aquesta llei permetrà consolidar la Cambra de Comerç creada per llei també l'any 1993, i que en el seu article 14.1 apartat a) -com deia el Sr. Baró- preveu que part del seu finançament ha de venir des del pressupost de l'estat. És especialment destacable perquè això permetrà garantir que la contribució que des dels diferents sectors econòmics es fa a través d'aquesta taxa repercuteixi en aquests mateixos sectors productius, en aquest cas, a través de la Cambra de Comerç.

I, finalment, hi ha un aspecte més puntual que ha sorgit del debat en comissió -mercès a una esmena presentada pel Sr. Vicenç Mateu- i que em sembla especialment destacable, és que s'ha fet un primer pas, un pas feble, però em sembla important, a favor d'aquelles empreses que estan realment exercint una activitat en el país; és a dir, que estan aportant riquesa a través del

seu funcionament en el nostre país. Això em sembla important de destacar-ho perquè, al nostre entendre, només ha de ser un primer pas en favor de mesures molt més contundents, especialment, encaminades a defensar les empreses del país enfront d'un intrusisme cada vegada més important i que no correspon, en aquest cas, a les dificultats que tenen les empreses andorranes per actuar fora d'Andorra mentre que a Andorra estem donant -jo diria- excessives facilitats perquè vinguin a actuar empreses foranís, que fan competència a les empreses andorranes que a fi de compte són les que amb taxes com aquesta contribueixen al pressupost de l'estat.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal? No?...

Per l'Agrupament Nacional Democràtic: Sr. Josep Anton Ribes.

El M.I. Sr. Josep Anton Ribes:

Gràcies, Sr. Síndic.

És un cas similar al de les taxes judicials. L'Agrupament Nacional Democràtic va presentar una esmena a la totalitat i aquesta esmena, per nosaltres, estava justificada en gran part perquè nosaltres desitjàvem que entrés dins d'un marc tributari; per això, vam presentar aquesta esmena a la totalitat, però, a nivell de comissió, s'ha col·laborat totalment per millorar dins del possible -a través de les esmenes que s'havien presentat- la llei que s'havia presentat. En aquest cas, hi votarem favorablement i no ens hi oposarem.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Consellers no adscrits? No?...

Vistes les intervencions proposo l'acceptació del text sorgit de la comissió per assentiment de la Cambra.

S'aprova.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia:

3- Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost general per a 1996, d'acord amb l'article 111.1 del Reglament del Consell General.

Projecte de llei publicat al Butlletí del Consell General núm. 42/1995.

En aquest cas, proposo de seguir el mateix procediment que es va emprar l'any passat, tenint en compte que el que es posa a votació són les esmenes a la totalitat, no el pressupost.

S'han presentat dues esmenes a la totalitat, proposant el retorn del Projecte de llei de pressupost al Govern.

Proposo, si els dos grups hi estan d'acord, de procedir al debat i votació conjunts, compte tingut de les similituds de plantejament.

D'acord? Sí?...

Volen que es llegeixi primer l'esmena o la defensen directament?... En principi ha estat publicada i tothom la coneix...

Doncs passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu per Nova Democràcia.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. Síndic.

El nostre Grup parlamentari -no és cap sorpresa en aquesta Cambra- no dona suport al Projecte de pressupost del Govern lliberal.

L'esmena a la totalitat que hem presentat suposa la traducció, en el debat pressupostari, de la nostra situació en el si d'aquest Consell General. Som a l'oposició, com sabeu prou bé, Sr. Cap de Govern, des del dia 7 de desembre de l'any passat, en el debat de la vostra investidura.

Som a l'oposició, però no ens quedem en una actitud de tancament sistemàtic, sinó que, quan convé -i durant aquest any així s'ha vist- sabem fer la nostra aportació per millorar decisions i projectes.

Així us ho vaig recordar el dia 15 de juny d'enguany, durant el debat de política general que es va celebrar a iniciativa del nostre Grup parlamentari.

Un debat que, precisament, vàrem demanar perquè no sabíem on ens volien portar des del Govern, i volem saber-ho per poder dir si hi estàvem d'acord o no en el camí que es traçava des de l'Executiu.

La vostra intervenció en aquell debat -ja ho vaig dir- no ens va donar massa llum. No vàrem poder esbrinar un

plantejament global de l'orientació política del Govern lliberal conservador.

Han passat sis mesos durant els quals el que sí que hem pogut constatar -per contra- és la clara, precisa, inequívoca, voluntat del Govern de saltar-se el Consell General tirant pel dret sense cap habilitació legislativa en matèries tan diverses com la distribució de passaports diplomàtics a tort i a dret, l'autorització del joc i el nomenament d'estrangers a alts càrrecs polítics reservats per la Constitució als ciutadans andorrans.

Semblant allau de despropòsits, reiteradament reprovats pel Consell General, ens ha portat fins a la presentació del Projecte de pressupost que discutim avui.

Esperàvem que el Projecte de pressupost ens aclarís quin projecte polític teníeu a proposar al Consell General. Ho esperàvem perquè, com diu la motivació de la nostra esmena a la totalitat, el pressupost és l'eina política per excel·lència que serveix per presentar les polítiques sectorials que desenvolupen i concreten el programa sobre el qual el Cap de govern va rebre la investidura.

Hem esperat endebades.

Sembla que, segons els vostres portaveus, aquest pressupost hauria de ser admès per gairebé tothom per tal com es presenta en equilibri, amb noves fonts d'ingressos i amb una contenció de la despesa corrent, l'anomenada despesa de funcionament. Aquesta és l'argumentació suprema que vós mateix, Sr. Cap de Govern, i el vostre portaveu setmanal heu explicat en les darreres setmanes, mentre la Ministra de Finances romania postergada al paper de funcionària executiva de sumes i restes.

Heu permès al vostre Secretari General del Govern acusar Nova Democràcia, en roda de premsa generosament retransmesa des d'una televisió que hauria de ser pública i que sembla únicament vostra, de no haver-se llegit el pressupost. Convindreu amb mi que no és pas un aprenent de demòcrata, provinent de l'extremisme ultradretà, el més adequat per donar lliçons d'aproximació al debat pressupostari en un parlament democràtic.

No hauríem de perdre el temps a contestar als vostres subordinats però és que de triquells i rabanaques ja comença a haver-n'hi prou, Sr. Cap de Govern.

En tot cas, anant al que ens ocupa, nosaltres pensem que en unes finances públiques modernes no hi ha d'haver prioritat de les despeses ni prioritat dels ingressos. El que hi ha d'haver és una prioritat de les finalitats, dels objectius econòmics, socials i polítics que el Govern de l'estat vol obtenir amb la seva política pressupostària.

I analitzant aquest pressupost es fa molt difícil per no dir impossible esbrinar quins són els objectius econòmics i socials que perseguiu, Sr. Cap de Govern.

Val a dir que en l'estat desmanegat en què teniu la relació amb els consellers generals que us van votar la investidura, us deu haver estat molt difícil trobar un comú denominador polític amb consellers que han votat més d'una moció de reprovació parlamentària contra la vostra actuació al Govern.

El dia 21 de novembre, només quatre consellers generals us van donar suport en aquesta Cambra, Sr. Cap de Govern, i aquesta majoritària reprovació de la vostra actuació havia de notar-se en un Projecte de pressupost en el qual ni els vostres no semblen creuen.

Perquè, si no: Com es pot justificar raonablement que l'Agrupació Canillo-Massana i la Coalició Nacional Andorrana us esmenin les partides pressupostàries destinades a la creació de nous serveis de l'administració per imperatiu de normes legislatives votades per aquest Consell General?

Tal vegada, l'única explicació sigui que aquests grups parlamentaris havien confiat en el vostre discurs-programa i s'havien cregut que realment aplicàrieu les vostres propostes liberals de reduir les anomenades despeses de funcionament i de posar fi a la contractació de personal.

Ja és prou paradoxal, efectivament, que havent centrat tota la vostra propaganda política i electoral en la reducció de la despesa de funcionament hagueu presentat el vostre primer pressupost augmentant-la, després d'haver fet des del Govern noves contractacions i haver atorgat, fins i tot, promocions extraordinàries a diversos i seleccionats funcionaris.

És contradictori voler fer creure que hi ha contenció en la despesa de personal amb fixar-se en un 3% l'augment del punt salarial, després d'haver decidit i aplicat unes promocions que molts funcionaris han considerat injustes, injustificades i exagerades.

Com també és paradoxal que es vulgui fer creure en una política restrictiva en l'augment del personal al servei de l'administració quan durant aquest primer any del vostre Govern s'ha procedit a cent seixanta-vuit noves contractacions que no es corresponen amb les trenta-una baixes que hi ha hagut en aquest mateix exercici.

Si hom dedueix d'aquestes noves contractacions, a més a més de les baixes, les destinades als serveis públics bàsics (ensenyament, policia, bombers, centre penitenciari i administració de justícia) queden encara una trentena de noves incorporacions que no demostren cap voluntat de reducció ni de contenció.

Tot això afegit a la reinstauració d'aquella pràctica tradicional del Govern Pintat consistent a contractar eventuais per, al cap d'uns mesos, fer un edicte a mida i passar el personal a contractual.

Es comprèn així que aquells que van votar la vostra investidura estiguin decebuts.

A Nova Democràcia no estem decebuts. Estem preocupats. Preocupats, en primer lloc, perquè el que Andorra necessita és un pressupost expansiu no pas en la despesa corrent de funcionament sinó en la despesa d'inversió.

L'augment d'inversió que se'ns proposa és ridícul i no respon a un pla de relançament econòmic a partir d'unes grans obres d'infraestructures.

Aquesta mancança de previsió inversora, demostració evident d'absència d'un projecte de relançament, no es pot pas compensar amb l'ús tècnicament abusiu i políticament reprovable, dels crèdits plurianys per condicionar posteriors exercicis pressupostaris. Així ho heu fet en proposar l'aprovació de crèdits plurianys per als exercicis 1997, 1998 i 1999.

En segon lloc, estem preocupats, també, per la línia política que, aquesta sí, es reflecteix en el Projecte de llei de pressupost.

Sota el mantell pretesament innocent de millores tècniques en la presentació del pressupost apareixen una sèrie d'articles en el projecte de llei -apartat 2 de l'article 4; apartat 3.b) de l'article 5; apartat 4 de l'article 5; apartat 7 de l'article 6; apartat 3 de l'article 7; article 10; article 13 i apartat 3 de l'article 20- destinats únicament a buidar de contingut la tasca legislativa i de control de l'Executiu que constitucionalment pertany el Consell General.

En matèria pressupostària l'autorització del Parlament té per finalitat limitar la llibertat d'acció financera del Govern.

En un estat de dret com el nostre, el Govern només pot gastar dins els límits dels crèdits establerts al pressupost anyal i ha de recaptar obligatòriament -repeteix obligatòriament- els ingressos que han estat també votats.

El vostre projecte de llei atempta contra tres principis bàsics del dret pressupostari, en un estat de dret:

Primer: la regla de la universalitat;

Segon: la regla de no afectació dels ingressos, i

Tercer: la regla de l'especialitat dels crèdits.

El principi d'universalitat obliga a inscriure separadament en el pressupost totes les despeses i tots els

ingressos sense que es puguin dur a terme compensacions entre unes i altres.

El principi de no afectació impedeix que determinats ingressos serveixin per cobrir despeses també determinades.

Un pressupost no admet compensacions comptables fora del control legislatiu i prohibeix els lligams jurídics finalistes entre ingressos i despeses.

La regla de l'especialització dels crèdits. Aquesta és, ben segur, la més important. Significa que l'autorització pressupostària de despeses no es dona en bloc, sinó que es detalla i concreta per cada categoria de crèdits. El crèdit autoritzat per una despesa determinada només pot ésser utilitzat per aquella despesa.

La seva Llei pressupostària, Sr. Cap de govern, llença per la finestra aquestes regles fonamentals del dret pressupostari i pretén obtenir una llibertat total de fer i desfer deixant el Consell General al rang del que en altres latituds s'havien anomenat cambres d'enregistrament i que aquí podríem definir com una assemblea d'escolans d'amén.

Nosaltres, Sr. Cap de Govern, no pensem abdicar del nostre dret de controlar l'actuació de l'Executiu que ha de romandre sotmès al Parlament en la Llei pressupostària.

En conseqüència de tot això, i malgrat que la Sra. Ministra de Finances hagi fet un esforç -que se li ha de reconèixer- en la presentació general del document pressupostari, nosaltres demanem i votem l'esmena a la totalitat i postulem el retorn del projecte al Govern.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Ladislau Baró per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

L'Agrupament Nacional Democràtic ha presentat una esmena a la totalitat al Projecte de pressupost per a 1996. Ho hem fet, en primer terme, per raons estretament vinculades a la política pressupostària, en sentit estricte. És criteri del nostre Grup parlamentari que cal treballar de forma decidida per resoldre la insuficiència de les finances públiques, tant en el curt com en el llarg termini. Vostè, Sr. Forné, ens presenta un pressupost en què l'increment previst dels ingressos és força superior a l'augment del volum total de la despesa.

Aquesta constatació ens permet formular una felicitació inicial: el pressupost previst per al 1996 avança cap a l'equilibri en base a una millor expectativa d'ingressos i a una reducció del dèficit. En aquest sentit, el Govern ha aprofitat les iniciatives legislatives de l'Agrupament Nacional Democràtic exercides tant des de l'anterior Govern com des del Grup parlamentari, sobretot en allò referent al desenvolupament de la Llei d'ordenació del sistema financer. Hem de remarcar, doncs, que ens complau constatar la traducció pressupostària de part de la nostra feina.

La felicitació inicial que ens inspira el pressupost queda, però, matisada de forma clara en analitzar amb més precisió el text presentat.

Pel que fa al capítol de despeses, és important assenyal·lar avui que l'increment dels costos de funcionament experimenta un increment força significatiu. Aquí, Sr. Forné, hem de constatar que les seves proclames formulades tant en la campanya electoral com en el seu discurs d'investidura encaminades a reduir "el creixement descontrolat de l'estat" -expressió seva- han col·lidit amb la realitat. La tantes vegades anunciada reestructuració de l'Administració general ha quedat ajornada per a millor ocasió. Sr. Cap de Govern, ens temem que vostè ha tingut oportunitat de comprovar que és més difícil governar que redactar oportunistes missatges electorals. De qualsevol forma, l'Agrupament Nacional Democràtic l'encoratja a treballar, Sr. Forné, mentre continuï vostè com a Cap de Govern, en la reforma de l'Administració pública, per fer-la més àgil i més eficaç i li reiterem la nostra demanda de no deixar-se portar per les intencions d'aplicar determinat catecisme liberal encaminat a desmantellar l'estat del benestar.

Sort hi ha hagut que el Govern hagi optat per no aplicar el programa liberal en matèria de privatització de les parapúbliques, ja que ara comprovem que part de l'increment previst en matèria d'ingressos és provocat per la positiva distribució de resultats que presenten aquestes entitats.

En matèria d'inversions hem de remarcar que les xifres proposades -es preveu un increment d'un 14%- es mouen encara en paràmetres molt reduïts si es tenen en compte les importants necessitats d'infraestructures que té el país. És en aquest àmbit en el que cal fer un important esforç econòmic si de veritat es vol dinamitzar l'economia. I no és en base a un poc explicat recurs als crèdits plurianuals -com el que en aquest exercici pressupostari se'ns proposa- que es pot fer front a aquesta necessitat. No s'hi val a comprometre despesa per a futurs exercicis si no s'està disposat a donar solucions amb vocació de continuïtat al problema dels ingressos. No es pot -com ha dit algú en aquesta sala

alguna vegada- deixar els problemes actuals per als polítics del futur.

Sr. Forné, vostè ha presentat el present pressupost com un gran triomf. Per fi un pressupost equilibrat, s'ha dit i s'ha venut des d'instàncies properes al Govern. Cal veure, però, les raons d'aquesta estructura pressupostària. El pressupost s'aproxima a l'equilibri per causes ben delimitades:

Primer: la inversió es mou en paràmetres molt baixos, clarament insuficients.

Segon: el desenvolupament del sistema financer ha permès reduir les despeses financeres.

Tercer: s'han fet previsions extremadament optimistes d'algunes de les noves fonts d'ingressos -veure el cas de la Llei de marques.

Per tant, ens trobem davant un pressupost equilibrat, sí, però de circumstàncies. Perquè no hi ha desenvolupats els mecanismes que permetin plantejar una política d'ingressos amb projecció de futur. Perquè no es pretén fer front amb garanties a la demanda creixent d'inversió que necessita el nostre país. Vostès, senyors del Govern, entenen aquest pressupost com una fita, com un horitzó. Per nosaltres, no és més que un punt de partida. Ni tan sols el millor punt de partida possible.

Durant el debat sobre l'orientació política del Govern, des de l'Agrupament Nacional Democràtic vam remarcar que l'acció de l'Executiu es movia entre dos paràmetres força clars: per un costat, absència d'un sistema de prioritats definit i, d'altra banda, tendència a la reproducció mimètica del nostre programa polític. Aquest segon aspecte, tot i que insòlit, ens permetia augurar alguna decisió positiva en matèria de política fiscal i pressupostària. Però la indefinició de prioritats -no sabem si volguda o no volguda- ha tancat qualsevol porta a l'optimisme.

L'Agrupament Nacional Democràtic considera que cal fer les coses dins d'un ordre lògic, dins d'una coherència. I més en un àmbit tan sensible com és el de la reforma del sistema fiscal del nostre país. És per això que es van presentar esmenes a la totalitat a alguns projectes de llei encaminats a aconseguir nous ingressos.

Es va argumentar llavors i es continua argumentant avui que cal consensuar i aprovar una Llei general tributària abans de continuar amb el desenvolupament de noves figures recaptatòries. Cal construir un marc jurídic genèric que reculli i uniformitzi, en base als fonaments de política legislativa que estableix la Constitució, tots els aspectes essencials en matèria tributària, garantint la coherència de les actuacions tributàries

de l'administració i la seguretat jurídica dels administrats.

El Govern, en canvi, ha optat per l'opció de la cosmètica i ha plantejat solucions disperses en matèria tributària, preocupat únicament per la conjuntura de l'aprovació del pressupost, i ha deixat de banda la necessitat de crear una llei marc que permeti harmonitzar la posterior legislació en matèria fiscal i que permeti dibuixar mecanismes per assolir -a mig i a llarg termini- un equilibri pressupostari recolzat tant en una política solvent d'ingressos per a l'estat, com en una inversió eficaç.

Per construir el nou model de finances públiques cal avançar de forma gradual i decidida, definint primer els conceptes generals i després les mesures concretes. I no saltironets i amb mesures disperses que únicament porten a fomentar la trepussada. Cal actuar pensant en el mig termini i garantint, en tot moment, la seguretat jurídica dels ciutadans.

Per tant, i en el primer àmbit de reflexió en el qual hem volgut situar la nostra anàlisi del pressupost, detectem una important arítmia del Govern a l'hora de presentar les diferents mesures que han de reordenar les nostres finances públiques. I aquí tenim definida una primera línia de discrepància en relació amb el Projecte de pressupost.

En segona instància ens preocupen de forma específica algunes de les modificacions que s'han introduït en el text del Projecte articulat de llei del pressupost. S'ha aprofitat el moment per introduir modificacions directes o derogacions singulars de les previsions establertes en la Llei general de les finances públiques. Així, es proposen variacions d'importància dins el règim jurídic d'aspectes claus del contingut i aplicació del mateix pressupost, com són: el principi de vinculació dels crèdits (article 4); les transferències de crèdit (article 5); l'ampliació de crèdits (article 6); els avenços de fons (article 7) i les incorporacions de crèdits a l'exercici següent (article 14).

Totes aquestes matèries són objecte d'una regulació general, és a dir, amb vocació de permanència i estabilitat, en la Llei general de les finances públiques, que constitueix així el marc legal que determina les regles del joc a les quals s'ha de sotmetre el Govern en l'execució de la política pressupostària.

Com es pot comprovar, el Projecte de llei de pressupost per a l'any 1996 excedeix clarament el que hauria de ser, en principi, l'objecte estricte d'una llei tan concreta i específica com aquesta.

S'ha anat imposant en la doctrina i en la jurisprudència constitucional la noció que el pressupost és, en tot cas,

una llei singular i especial per raó del seu objecte i també per la seva tramitació parlamentària. Per aquesta raó, s'ha consolidat el criteri que la llei que aprova els pressupostos anuals és una llei definida per la seva matèria i contingut i, per tant, sotmesa a uns límits constitucionals que deriven de la seva mateixa consideració especial a la Constitució (article 61). I, en aquest cas, no solament es consideren els límits expressos, per exemple la creació de tributs, sinó també els implícits que resulten de la concreta funció constitucional que té la Llei de pressupostos.

Nosaltres entenem que en cap cas pot utilitzar-se la Llei de pressupost per introduir modificacions que afectin el règim jurídic general d'una matèria. Es tracta d'evitar, en definitiva, la perversió que suposa la utilització d'aquesta llei com a instrument de legislació ordinària, fet que comporta la destrucció de la codificació i l'estabilitat com a valors indispensables per entendre el dret com un marc estable i cert de normes jurídiques, fonaments del principi de seguretat jurídica.

La Llei general de finances constitueix la norma general, que la Llei del pressupost no pot modificar substancialment cada any i no ja per raó del principi general que s'ha exposat, sinó també, en aquest cas, per constituir la llei marc específica en matèria pressupostària que regula i vincula de forma general i directa el Govern i el Consell General en el moment d'elaborar cada any la Llei del pressupost.

Sr. Forné, el projecte de llei que vostè ens presenta excedeix el que és la seva funció constitucional. Si el Govern té la intenció d'aportar modificacions del règim general pressupostari ho ha de fer mitjançant la tramitació d'una llei ordinària que modifiqui la Llei general de les finances públiques, i no d'una forma una mica subversiva com la que aquí se'ns proposa.

Pel que s'ha comprovat, sembla clar que tant el principi de seguretat jurídica com l'estabilitat del sistema normatiu són aspectes als quals el Govern concedeix escassa importància.

Però, com si això fos encara poc, cal advertir que del redactat del Projecte de pressupost se'n dedueix també l'atorgament d'un important marge de decisió a favor del Govern que pot suposar el risc d'una alteració notable de les previsions que s'estableixen en la Llei del pressupost. I aquí es planteja un altre problema, com és el de la salvaguarda de la funció que la Constitució atribueix al Parlament, com a institució que aprova el pressupost.

Ens trobem aquí davant un paral·lelisme amb el concepte de reserva material de llei entès com a garantia que determinades decisions hagin de ser adoptades pel Consell General i només per ell, amb exclusió de

la decisió governamental. I aquest principi constitucional obliga, en primer lloc, el mateix Consell General ja que en aquest cas no pot delegar ni remetre la decisió al Govern. No ha d'estranyar, doncs, que es consideri vulnerada la reserva de llei quan el legislador aprova formalment una llei, però deixa de regular i remet al Govern aspectes que poden considerar-se bàsics o essencials de la matèria.

I això és el que pot passar també en aquest cas si ens atenem al conjunt tan ampli de facultats que es remeten al Govern i que poden incidir sobre aspectes essencials de la configuració i aplicació del mateix pressupost. D'aquesta manera es pot arribar a desvirtuar la mateixa tasca que la Constitució encomana al Consell General quan li atribueix en l'article 61 la funció d'aprovar el pressupost.

Certament, això no es pot interpretar en un sentit absolut de no deixar cap marge o element de flexibilitat a favor del Govern com per exemple, ja ho fa, amb caràcter general la Llei de finances públiques, però sí com un límit que es traspasa quan aquestes facultats governatives s'incrementen notablement i això es fa, a més, derogant o modificant singularment per a un supòsit concret el marc normatiu general prèviament aprovat pel mateix Consell General.

En definitiva, es pretén modificar a través del pressupost del 96 el règim jurídic general en matèria de finances públiques, alterant les regles del joc en les quals s'ha d'inscriure el propi pressupost, i es pretén, a la vegada, limitar la capacitat del Parlament a l'hora d'aprovar i de controlar l'exercici pressupostari. Sr. Forné, semblaria que vostè vol la caixa i les claus dels diners de l'estat. Si el Consell General aprovés l'articulat de la Llei del pressupost presentada, es faria un mal favor al sistema d'equilibri de poders dibuixat per la Constitució. És per això, i en el cas que el pressupost sobrevisqui al debat de totalitat d'avui, que el nostre Grup parlamentari ha presentat esmenes parcials a l'articulat per tal de reflexionar serenament sobre el tema.

Ens queda, finalment, un tercer grup de consideracions per comentar. Com afirmàvem en la motivació que acompanya l'esmena que ara estem discutint, quan el Govern pregunta al Parlament sobre la possibilitat de tirar endavant una determinada política pressupostària i aquesta és l'essència del debat de totalitat d'avui. Implícitament s'està demanant als parlamentaris sobre la confiança política que els mereix el Govern. En el cas que el Parlament decideixi aprovar un pressupost, no únicament s'aprova una determinada estructura numèrica d'ingressos i de despeses sinó que també s'atorga al Govern la confiança necessària per executar allò previst en el pressupost.

Per tant, el nostre vot d'avui s'ha d'entendre també com una manifestació clara d'absència de confiança en l'actual Govern. En l'anterior debat de totalitat del Projecte de pressupost, a inicis de l'any, l'Agrupament Nacional Democràtic va atorgar un cert marge de confiança al seu Govern, Sr. Forné, a fi de donar estabilitat al nou sistema institucional, aprovant el pressupost per a l'exercici de 1995. Com ja havíem remarcat en el debat d'investidura, el nostre grup es situava a l'oposició parlamentària i advertíem que la intensitat de les polítiques d'oposició que exerciríem vindrien determinades pel conjunt d'actuacions del Govern. Malauradament, aquell marge que fa un any li havíem atorgat ja no existeix. L'absència d'un sistema definit de prioritats, la crònica persistència de la política de la improvisació, allò del qui dia passa any empeny i algunes actuacions especialment desafortunades -ja comentades en aquesta sala en d'altres ocasions- dutes a terme pel Govern, sobretot en el decurs del segon semestre de l'any, ens porten a rebutjar el Projecte de pressupost, en termes de total discrepància política.

En l'anterior debat de totalitat del pressupost argumentàvem la importància d'evitar que les vicissituds de la vida política impedeixin l'aprovació dels pressupostos de l'estat. L'afirmació continua sent vàlida. És bo que el pressupost s'aprovi. Però no qualsevol pressupost ni a qualsevol preu. El context polític ja no és el mateix. Avui, aprovar el pressupost al Govern suposa donar-li una confiança que el nostre Grup no està en disposició d'oferir. El seu Govern ens ho ha posat molt difícil, Sr. Forné, o bé impossible. A títol d'exemple, dues mocions de reprovació perdudes pel Govern en el darrer període de sessions són tota una evidència.

L'única opció que l'Agrupament Nacional Democràtic tenia per aprovar un pressupost quedava vinculada a la convocatòria d'eleccions per a la primavera vinent. Aquesta proposta, que vam plantejar conjuntament amb Iniciativa Democràtica Nacional, permetia esvair la incertesa política que pateix el nostre país. Constatades les dificultats que hem tingut tots els grups polítics per garantir una legislatura estable, la nostra proposta permetia una sortida ordenada a la crisi política: hauríem estat capaços de tirar endavant un pressupost de funcionament i de concretar el calendari electoral. Aportacions que no són petites per a una legislatura instal·lada en la confrontació de la qual poca feina més en podrà sortir a menys que s'assoleixi un cada cop més improbable pacte nacional. Aportacions que vostè, Sr. Cap de Govern, no ha acceptat. Respectem les seves raons, però no les compartim.

En qualsevol cas, la sessió d'avui del Consell General té una especial rellevància política. Si vostè, Sr. Forné, aconsegueix que el seu Projecte de pressupost vagi

endavant -si ho fa- serà en base a una votació molt ajustada, administri bé el resultat. No caigui en l'eufòria, reordeni les seves preferències com a governant, expliqui-les i intenti portar-les a terme. I no pretengui fer-nos veure que tots els mals de la legislatura ja s'han resolt. Al contrari, sigui prudent, valori acuradament les possibilitats que hi ha per sortir de la crisi política, reexaminei la història de l'actual legislatura i tregui'n les conseqüències oportunes.

Si en un sentit diferent, el Projecte de pressupost per a l'exercici 1996 és avui rebutjat pel Consell General, i cal llavors escoltar amb atenció els arguments dels altres grups que el rebutgin, no quedaran ja gaires opcions.

Abans de continuar, permetin-nos ara, senyors consellers, un petit comentari col·lateral en forma de disculpa; ens hem vist obligats -com hauran comprovat- a articular la part final del nostre exposat en base a una doble hipòtesi: si prospera el pressupost o si no prospera. Aquest plantejament ha estat motivat per la sàvia administració del suspens polític que ha practicat Iniciativa Democràtica Nacional mantenint amagat el seu posicionament en relació amb el pressupost fins al darrer moment, fet que constitueix sens dubte un lloable intent de reforçar l'atenció i receptivitat dels parlamentaris al llarg d'aquest debat.

Fet aquest breu apunt, i reprenent les nostres argumentacions, ens cal remarcar que en un règim parlamentari, quan s'aproven les esmenes de totalitat al Projecte de pressupost, el Govern queda sense la confiança del Parlament i, per tant, està obligat a discutir o a acordar la dissolució de la Cambra i la convocatòria d'eleccions. La dissolució és una prerrogativa del Cap de Govern però quan aquest ha perdut la confiança ja no és una opció lliure sinó una de les dues alternatives entre les quals obligatòriament ha d'escollir.

Sr. Marc Forné, vostè tenia raó quan en el seu discurs d'investidura ens deia: "si ara no ens en sortim, difícilment ningú més tindrà l'oportunitat d'intentar-ho abans d'un acabament forçat de la legislatura: si tornéssim a fallar hauríem d'anar a les eleccions". Certament és molt difícil encabir dins de l'actual legislatura un tercer govern i una tercera majoria. Si el pressupost és avui rebutjat, la millor sortida passa, al nostre entendre, per la convocatòria d'eleccions.

Prorrogar el pressupost de l'any anterior, una possibilitat contemplada per la Constitució, és un camí que assegura una certa normalitat provisional però que cal valorar, segons el nostre criteri, amb especial cura. El supòsit al qual aquest precepte es pot aplicar és que, per alguna raó, es retardi l'aprovació del pressupost. I no es pot aplicar, al nostre entendre, en el cas que el

pressupost hagi estat explícitament rebutjat. Fer equivalent el retard en l'aprovació del pressupost a la seva devolució va contra el bon criteri i, segurament, contra la Constitució. Unicament va a favor de les ganes d'especular des de la cadira de Cap de Govern per tal de guanyar temps en l'exercici del càrrec, tot assajant de desacreditar l'oposició que no ha votat el pressupost.

Aquesta tàctica, si finalment el Sr. Forné decideix dur-la a terme, com ja ha anunciat a la premsa, l'única cosa que provocarà serà un aprofundiment de la crisi política.

La Constitució atorga al Cap de Govern i només a ell la possibilitat de dissoldre el Consell General i, per tant, de posar fi a una legislatura que pateix un clima polític excessivament enrarit. El que ens temem, Sr. Cap de Govern, és que les seves ganes d'anar a eleccions decreixen de forma espectacular com més s'intensifica el bloqueig de la situació política.

El que sospitem és que té la temptació, amb l'excusa d'una atapeïda agenda política -i quan no ho és d'atapeïda, l'agenda política d'un Cap de Govern?- de portar els partits i grups polítics a una confrontació per veure qui treu més rendiment electoral -al cap d'un temps determinat- d'una situació de precarietat de Govern i d'inestabilitat parlamentària que només perjudica el país.

Assumim tots els grups parlamentaris la responsabilitat que ens pertoca en constatar que la situació de la legislatura és extremadament delicada, i assumeixi vostè, Sr. Cap de Govern, si vol de forma concertada amb els diferents grups, les facultats que li atorga la Constitució per tal de posar fi a la situació que es pot generar, en el cas que el Consell General retorni avui el pressupost cap al Govern.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Canillo-Massana: Sr. Josep Garrallà.

El M.I. Sr. Josep Garrallà:

Gràcies, Sr. Síndic.

Abans de tot l'Agrupament Canillo-Massana vol deixar palès davant d'aquesta Cambra la nostra felicitació al Govern i, especialment, a la Ministra de Finances, Sra. Susagna Arasanz, per la presentació, la claredat i fàcil comprensió del Projecte de pressupost del 1996 que estem convençuts que els consellers generals compartiran igual que l'Agrupament Canillo-Massana que en

aquest aspecte s'ha fet un canvi molt qualitatiu respecte als anys anteriors.

El Projecte de pressupost per a l'any 1996 preveu un 30% més d'inversió -prop dels 7.000 milions de pessetes- i un dèficit pressupostari de 461 milions de pessetes, que amb les esmenes presentades pels diferents grups parlamentaris, si són aprovades, quedaria, segurament, equilibrat.

El Fons Monetari Internacional aconsella als països de la Unió Europea que reforcin al màxim les seves polítiques de reducció del dèficit pressupostari, inclús a nivells inferiors als que estableixen els criteris de convergència marcats per la mateixa Unió Europea i que encara molts dels països membres no compleixen avui.

L'import dedicat a inversions és el més alt dels últims vuit anys -recordem que l'import de l'any 1995 era de 5.000 milions, i el de l'any 1994 de 4.000 milions- i també és bo recordar que durant els últims vuit anys el pressupost d'inversions tan sols s'ha liquidat, en el millor dels casos, en un 65%.

El nostre Grup parlamentari ha insistit, una vegada més, en la reducció de les despeses de funcionament. Des del pressupost de l'any 1994 reclamem en aquesta Cambra que, al nostre entendre, cal estar vigilant de no fer de l'Administració pública una càrrega massa feixuga per a la societat andorrana.

Les esmenes del nostre Grup parlamentari estan dirigides bàsicament a reduir les despeses de funcionament en l'àmbit de les noves contractacions de personal contractual, a l'espera de l'informe definitiu sobre la funció pública.

Algunes de les intervencions que seguiran a la nostra argumentaran que aquest pressupost està molt allunyat del seu plantejament a nivell de política pressupostària, és cert, està tan allunyat com 5.000 milions de pessetes, que és el dèficit del pressupost que vam discutir en aquesta Cambra ara farà prop d'un any, i que va confeccionar l'anterior equip de Govern.

Com diu una de les esmenes a la totalitat, i en el cas que aquesta prosperi, segons el que disposa l'article 61.3 de la Constitució -i no el 61.2 com diu l'esmena en qüestió- el pressupost de l'exercici 1995 quedarà automàticament prorrogat fins que s'aprovi el de l'any 1996. Aquesta mateixa possibilitat existia l'any 1991 i el Govern d'aquell moment reclamava que les dotzenes parts quedarien curtes, ja sigui pels augments que s'han de fer, per exemple, als salaris dels funcionaris, o altres activitats que es puguin haver encarat en relació amb l'any passat, i algunes empreses que serveixen a l'administració poden no cobrar. Es dona la coincidèn-

cia que el signatari de l'esmena a la totalitat era el Conseller de Finances, Comerç i Indústria l'any 1991.

Durant el debat de pressupost d'aquell mateix any 1991, alguns dels presents recordaran declaracions fetes en aquesta mateixa sala com la següent i cito:

"A través d'aquest joc de no aprovar el pressupost, el que es vol fer és una política de desestabilització per fer caure el Govern, que assumeixin els que la prenguin, perquè creu que el funcionament del país, la responsabilitat de cada Conseller no és paralitzar-lo sinó agilitar-lo". Si bé aquestes manifestacions eren vàlides el 1992, avui han de continuar sent-ho.

Som molts els que estem convençuts que les modificacions que la Constitució va aportar a la vida política andorrana havia de fer molt més governable aquest país. Després de tan sols dos anys de vida constitucional les coses no van bé i no volem aquí culpar ningú del desgavell polític que estem vivint, segurament la culpa la tenim tots els que estem asseguts en aquesta sala.

Es pot pensar que després d'un canvi tan important com és dotar-se d'un text constitucional, tots els grups polítics hauríem hagut de ser més tolerants i deixar les batalles polítiques per a la segona legislatura.

Des de l'Agrupament Canillo-Massana, que durant el primer any vam estar a l'oposició, i que estem convençuts d'haver fet una oposició constructiva i sense càlculs electoralistes, i que en aquests moments ens trobem donant suport al Govern, encara que en algun moment no hem estat d'acord amb alguna de les seves actuacions, demanem, una vegada més, un consens ampli de forces parlamentàries pel que queda de legislatura.

Els uns i els altres hem intentat donar el significat que més ens convenia als resultats de les darreres eleccions comunals. La veritat és que en unes eleccions comunals les motivacions de l'elector no són les mateixes que en unes eleccions generals. El que sí que és cert és que unes eleccions generals no donarien una composició del Consell General gaire diferent de la que té avui, si prèviament no s'estableix entre els diferents grups polítics un diàleg franc i obert fet més amb el cap i pensant menys en el futur Cap.

Tots els presents que durant la recent campanya electoral heu parlat amb els electors, haureu pogut comprovar que els nostres ciutadans no volen eleccions, volen solucions.

Avui les combinacions numèriques dels diferents grups parlamentaris d'aquesta Cambra donen sovint un total numèric que fa tremolar qualsevol persona que sigui supersticiosa.

Tot fa pensar que no queden possibilitats de pactes que puguin durar, si no és amb el consens d'un ampli ventall de forces polítiques.

En definitiva, per a nosaltres, aquest és un bon pressupost, després de més de deu anys, el primer pressupost que es debat en aquesta sala i que presenta un dèficit, que amb les nostres esmenes, i amb les dels altres grups parlamentaris, quedarà reduït a zero.

Un pressupost que permet governar aquest país amb qualsevol ideologia de les avui representades en aquesta Cambra.

Un pressupost que el Grup parlamentari Agrupament Canillo-Massana votarà favorablement.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per la Coalició Nacional Andorrana: Sr. Antoni Cerqueda.

El M.I. Sr. Antoni Cerqueda:

Gràcies, Sr. Síndic.

Per tercera vegada en aquesta legislatura el Parlament es troba reunit per debatre sobre l'acceptació o no del Projecte de llei de pressupost general, en aquest cas referit a l'exercici 1996. Però avui encarem el debat de globalitat sabent que dos grups parlamentaris, Agrupament Nacional Democràtic i Nova Democràcia, han presentat sengles esmenes a la totalitat amb el prec que el projecte sigui retornat al Govern.

Aquest fet marcarà aquest debat, fent recaure, molt probablement, en els dos consellers d'IDN la responsabilitat que el Projecte de llei de pressupost general superi o no el debat de globalitat. Aquests dos consellers tindran la responsabilitat, segurament no desitjada, de decidir el futur d'aquesta legislatura i de capgirar la situació política actual. Des de la Coalició Nacional Andorrana volem manifestar el nostre respecte per la decisió, sigui quina sigui, la que prenguin els companys d'IDN.

De l'esmena a la totalitat presentada per Nova Democràcia, la segona en aquesta legislatura, en voldríem comentar la definició que fa del pressupost, cito literalment: "el pressupost general de l'estat no és altra cosa que la traducció xifrada del dibuix o disseny del programa polític que una majoria parlamentària vol tirar endavant des de l'Executiu". Nosaltres que, des de la Coalició Nacional Andorrana, compartim, bàsicament, aquesta definició, pensem que es podria completar i positivar i quedaria: "el pressupost general de

l'estat és la traducció xifrada del programa polític que, en funció dels recursos disponibles, el Govern presenta al Parlament per a la seva discussió i, si escau, aprovació.”

Ens sembla prou important fer referència als recursos disponibles ja que són la limitació econòmica al programa polític del Govern, si es vol seguir el camí de l'equilibri pressupostari. Els recursos són limitats i, per tant, la primera condició que ha de complir el pressupost és l'adaptació de la despesa total als ingressos esperats. No fer-ho així significaria continuar amb l'espiral deficitària i el consegüent augment del deute de l'estat que ha caracteritzat els pressupostos del país els darrers anys.

Per primera vegada des de l'any 1988, es presenta al Parlament un pressupost tècnicament equilibrat, i això dóna compliment a una de les demandes més reiterades pel nostre grup, aturar els pressupostos polítics i tota la seva càrrega d'influències negatives en les finances de l'estat.

Creiem important destacar que endemés que el pressupost de l'Administració central està equilibrat, amb uns ingressos i despeses al voltant dels 25,5 milers de milions de pessetes, el pressupost agregat, tenint en compte totes les parapúbliques, presenta, en conjunt, un superàvit superior als tres mil milions de pessetes.

Nova Democràcia reclama pressupostos expansius per reactivar l'economia amb una important inversió pública i un sistema impositiu generalitzat que permeti obtenir els ingressos suficients per finançar les despeses. I tot això sempre dins el marc de l'equilibri pressupostari.

Des de la Coalició Nacional Andorrana creiem, i així ho hem manifestat en repetides ocasions, que les noves fonts d'ingressos s'han d'obtenir, bàsicament, creant productes i serveis que hauran de pagar els que els utilitzin, no carregant més els sectors econòmics actuals. Es fa difícil parlar de pressupostos expansius, és a dir, amb increment de les despeses d'inversió, si no es quantifica. Senyors de Nova Democràcia, de quina xifra de despesa total estarien vostès parlant? En el debat de globalitat per a l'exercici 1994, vostès reclamaven pressupostos expansius, tot deixant entendre que s'havia de presentar un pressupost equilibrat. En aquells moments el projecte de pressupost presentava un dèficit de 4.500 milions de pessetes. En el seu programa electoral de 1993 van manifestar que el pressupost total hauria d'estar al voltant dels 30.000 milions de pessetes, això ens dóna un diferencial superior als 10.000 milions de pessetes anyals.

Qui haurà de pagar aquesta diferència? L'hauran de pagar els treballadors assalariats? S'haurà d'incremen-

tar encara més la pressió fiscal sobre el sector financer? Volem imposar les activitats turístiques amb els hotels, restaurants i estacions d'esquí al capdavant? Coneixem realment la situació actual d'aquests sectors? i el comerç? Tot just ara fa un any, Nova Democràcia demanava, i amb raó que -i cito textualment: “cal encarar amb urgència la reducció d'algun impost de mercaderies indirecte per fer més competitiu el comerç andorrà, la qual cosa obliga també a cercar noves fonts d'ingressos com a contrapartida a aquesta reducció”. Queda, doncs, clar que no podrà ser el sector comercial qui pagui aquest diferencial; ben al contrari, caldria alleugerir la pressió fiscal que actualment ja suporta el comerç.

Davant aquest panorama, creuen, senyors consellers, que és el moment de parlar de posar impostos a Andorra? Nosaltres, sincerament, creiem que no. No creiem que un increment generalitzat de la pressió fiscal, castigant sectors d'activitat que avui ja es troben amb seriosos problemes de rendibilitat, serveixi per reactivar l'economia andorrana. Pensem que la reactivació econòmica que el país necessita només es podrà aconseguir estimulants, des del sector públic, la iniciativa privada perquè inverteixi en l'economia productiva, creant nous béns i serveis que augmentin la riquesa real del país, que facin créixer el producte interior brut.

Reiterem aquí la nostra convicció que un pressupost excessivament expansiu a nivell de despesa, pot crear temptacions intervencionistes de l'estat, que impedeixin el desenvolupament de la societat civil, abocant a un dirigisme del sector públic prepotent i malgastador.

Senyors consellers de l'Agrupament Nacional Democràtic, vostès també han presentat una esmena a la totalitat del Projecte de llei de pressupost per a l'exercici de 1996. La seva motivació es basa fonamentalment en la manca de confiança política que els mereix el Govern.

Els consellers de la Coalició Nacional Andorrana pensem que, tot i els estrets lligams que existeixen entre orientació política i pressupost, no hauria de ser avui el dia ni la forma de plantejar la confiança política en el Govern. La Constitució i el Reglament del Consell preveuen els mecanismes per debatre la confiança del Parlament en el Govern, que no han de coincidir amb l'acceptació o no a tràmit del Projecte de pressupost.

I diem això perquè entenem que de l'elaboració del Projecte de pressupost que el Govern ens sotmet a consideració, i en la part referida als ingressos esperats, que representen un increment del 33,4% respecte al pressupost anterior, tots en som coresponsables, ja que en l'aprovació majoritària i en ocasions unànime de les lleis que han de permetre a l'estat la recaptació de nous

ingressos, tots hi hem participat. I pensem que tots ens n'hauríem de sentir orgullosos. Gràcies a la col·laboració de tots els grups parlamentaris s'han aprovat les primeres lleis de regulació del sistema bancari, el Registre de Patents i Marques, avui, les taxes judicials, les residències passives i l'accés a l'habitatge, entre altres. Tant de bo aquesta tasca de consens continuï, pel bé del país i de les seves institucions.

La Llei de residències passives, a la qual m'imagino que fan referència, va ser aprovada per unanimitat del Parlament el dia 30 de juny d'enguany.

Per tant, la discrepància, la manca de confiança política, s'ha de trobar en les despeses. Analitzem, doncs, les despeses.

D'acord amb la classificació funcional, un 29,0% de la despesa està destinada a la producció de béns públics de caràcter social i un 4,5% a la protecció i promoció social. És a dir, quasi un 34% de la despesa total del pressupost té un marcat caràcter social. En aquesta funció s'inclouen els serveis que dona l'administració en concepte de sanitat, d'educació, de medi ambient i cultura. Tots els grups, en alguna ocasió, hem reclamat al Govern que doni compliment a l'article 1, apartat 1 de Constitució: "Andorra és un estat independent, de dret, democràtic i social".

Un 20% de la despesa està destinada a les transferències a les corporacions locals, en compliment de la Llei de transferències i de delimitació de competències.

Un 16,3% de la despesa està destinada a la creació d'infraestructures, principalment de caràcter viari i hidràulic, directament relacionades amb la millora dels serveis i de la qualitat de vida dels ciutadans. La inversió en obra pública que se'n deriva comporta un increment superior als 1.000 milions de pessetes respecte al pressupost anterior.

Un 7,8% de la despesa correspon a la funció de protecció civil i seguretat ciutadana. Tots estem d'acord que aquest és un dels actius més importants del nostre país que cal conservar i potenciar.

La resta de funcions mantenen un nivell de despesa similar al pressupost anterior, que va ser aprovat per àmplia majoria d'aquesta Cambra.

En la classificació econòmica del pressupost es pot observar que les despeses de funcionament presenten un increment de l'ordre del 11% respecte al pressupost anterior. Tot i que aquest increment es deu en gran part a la contractació de nou personal docent per l'Escola Andorrana, caldrà insistir fermament en el control i racionalització de la despesa i en aquest sentit, la Coalició Nacional Andorrana ha presentat la major part de les seves esmenes al pressupost.

Per la Coalició Nacional Andorrana el Projecte de pressupost presentat pel Govern compleix en gran part els objectius primordials que havíem reclamat en la presentació dels projectes anteriors: increment dels ingressos de l'estat, aplicant, bàsicament, els plantejaments programàtics del nostre Grup, elaboració del pressupost per programes i objectius i adequació de la despesa al nivell d'ingressos esperats, presentant, per tant, un pressupost equilibrat que s'emmarca dins la nostra política econòmica.

Però, com deia el Sr. Ladislau Baró en la sessió del 29 de desembre de 1994 "cal mirar el pressupost amb les ulleres adequades". Posem-nos, doncs, les ulleres adequades i si el projecte presentat dona compliment als objectius primordials definits en el programa electoral i defensats en altres debats de globalitat, s'hauria de votar favorablement, deixant de banda en aquesta sessió de discussió del pressupost altres temes referits a la confiança política que, com ja hem dit abans, tenen previst reglamentàriament el seu propi procediment.

Aquest Projecte de pressupost per a l'exercici 1996 que avui examinem no és cap punt final, és l'inici d'un camí en què s'haurà de perseverar per assolir objectius més ambiciosos, que permetin presentar pressupostos amb més recursos destinats a despeses d'inversió en infraestructures i serveis, sense menystenir la promoció i protecció socials i sense tornar a caure en les temptacions deficitàries.

Tal com ens deia el President de l'Agrupament Nacional Democràtic en la sessió del dia 5 d'abril de 1994, fent referència a la responsabilitat de governar: "no és moment per estendre cortines de fum sobre els problemes reals del país..." I més endavant: "És moment de treballar en projectes concrets i als parlamentaris, insisteixo, ens pertoca trobar punts de consens i establir el clima ideal per tirar endavant els reptes del nostre país".

Tant de bo les seves paraules trobin ressò en aquesta Cambra, Senyor Baró, i d'una vegada per totes els consellers ens posem a treballar plegats amb un únic objectiu: definir i establir la constitució econòmica del nostre país. No és el moment ni tampoc la nostra intenció de donar una visió catastrofista de la situació econòmica actual i de les perspectives a curt i mig termini, però estem convençuts que ja no ens queda gaire més temps per perdre. Cal buscar, entre tots, solucions imaginatives i coherents alhora. Per la Coalició Nacional Andorrana aquest pressupost pot ser un bon punt de partida i, per això, li donarem el nostre vot favorable.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El M.I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal: Sr. Estanislau Sangrà.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies, Sr. Síndic.

El Projecte de pressupost conté l'expressió de la voluntat política de Govern en matèria d'infraestructures, en sanitat, en educació, en matèria econòmica i financera, en resum, en tots aquells àmbits en els quals l'estat intervé directament o indirecta, en la vida del país.

I aquest és el punt que en opinió del Grup Lliberal hauria de centrar aquesta i la majoria de discussions polítiques: el país. La situació social del país, la situació econòmica, el funcionament de la política educativa, el grau de satisfacció que tenen els habitants d'Andorra del nostre sistema sanitari i molts altres temes. Els temes centrals, en definitiva, els temes transcendents per a l'esdevenidor d'Andorra, els aspectes de la política general que realment interessen els ciutadans.

Durant el darrer any, la situació del debat polític ha estat ben diferent. Uns i altres ens esforcem -i dic ens esforcem, voluntàriament- des que es va encetar la present legislatura a baixar el to de discurs polític, centrant-lo en personalismes atàvics que no interessen ni gens ni mica la majoria de ciutadans, centrant-lo també en aspectes de menor transcendència, en detriment d'una acció política seriosa i coherent.

Oblidem els grans temes dels quals depèn l'esdevenidor d'aquest país en benefici de batalles dialèctiques més o menys aguts que només satisfan la vanitat d'aquells que millor utilitzen els recursos del llenguatge però que deixen sense resposta els múltiples interrogants que avui, i des de fa temps, té plantejats Andorra.

El cas d'avui és diferent; el tema que centra el debat del Consell, el pressupost per a l'exercici 1996, ens obliga a canviar el to del debat, ens obliga a centrar-nos en aspectes rellevants per al país. Aprofitem, doncs, aquesta oportunitat per debatre d'allò que realment s'ha de debatre, del pressupost i del seu paper fonamental en la dinamització de la vida social i econòmica del l'establiment del marc institucional.

Entrant en concret en el contingut de l'actual Projecte de pressupost, el Grup Lliberal vol dir que el pressupost que el Govern presenta per a l'exercici 1996 té d'entrada una característica fonamental que el diferencia radicalment dels pressupostos dels darrers anys: és un pressupost equilibrat si admetem tots plegats que el dèficit que contempla -460 milions de pessetes- el converteix pràcticament en un pressupost equilibrat.

Des de fa temps, des de fa tant de temps que sembla com si fos des de sempre, qualsevol discussió política en matèria pressupostària s'ha centrat en la necessitat d'aconseguir pressupostos equilibrats. A la vista del que ha succeït durant els darrers anys, allò que era una legítima aspiració de tot polític responsable, l'equilibri pressupostari s'havia anat convertint en una utopia. Avui, els consellers del Grup Lliberal, juntament amb els de l'Agrupament Canillo-Massana i la Coalició Nacional Andorrana, podem dir amb orgull que el pressupost que presenta el nostre Govern contribueix en certa manera a convertir la utopia en realitat.

Aquest fet és encara més rellevant en la mesura que l'equilibri pressupostari s'aconsegueix tot i un increment de la inversió, respecte del pressupost de l'exercici anterior, superior al 18%. Tots els grups de la Cambra coincideixen, hem coincidit i coincidirem en la necessitat d'incrementar l'esforç inversor de l'estat; per tant, aquest important increment no pot més que satisfer-los.

Penso que estem en el bon camí; tot i que encara resta un bon tros per recórrer, penso que estem en el bon camí, efectivament, no és l'horitzó, no és el punt final d'arribada, és només un pas en aquest camí.

En concret i pel que fa referència a la inversió pressupostada en aquest Projecte de pressupost, a causa de l'especial esforç destinat a la concreció i detall dels diferents projectes, es podrà dur a la pràctica aconseguint a final d'any un grau d'execució pressupostària de la inversió molt alt. M'agradaria recordar que el grau d'execució dels pressupostos d'inversió d'aquests darrers anys, mai ha arribat als 2/3, i això era en part per la manca de definició dels diferents projectes de pressupost. Per tant, si combinem l'augment pressupostat del 18% amb la possibilitat per l'especial rellevància o l'especial esforç que s'ha introduït a l'hora de definir els projectes d'inversió, podem concloure que la inversió real de la inversió que es podrà dur a terme amb el pressupost de 1996 serà de l'ordre del 80 % respecte de la inversió dels darrers anys. La manca de definició dels projectes d'inversió també provocava un cert descontrol de les despeses de funcionament lligades a aquests; el nou Projecte de pressupost -a nivell de format i, per tant, de facilitació de la tasca de control polític- introdueix els mecanismes de control necessaris per racionalitzar-les.

Hi ha d'altres aspectes que en opinió del Grup Lliberal mereixen ser destacats de l'actual Projecte de pressupost i són els següents:

El primer aspecte -n'he fet referència a l'hora de parlar de la inversió- es deriva de la nova estructuració del pressupost, ja que l'especificació de les despeses en

programes i en projectes possibilita precisament el seguiment d'aquests. I això passa tant en el moment de la discussió política de les diferents partides -prèvies a l'aprovació del pressupost, com esperem que es produeixi- com durant la seva execució. Endemés, la delimitació per projectes permet augmentar l'eficiència de l'assignació dels recursos públics i també una anàlisi acurada de les desviacions que es produeixen de cara a evitar-les en un futur.

Per tant, la traducció de la decisió política en esmerçament de recursos públics es fa, en aquest Projecte de pressupost, molt més transparent. A més a més de facilitar el control de la despesa, aquesta nova estructura de pressupost permet avaluar el resultat dels diferents programes d'actuació política.

M'agradaria també entrar en l'anàlisi de les despeses de funcionament. Aquestes despeses nominalment creixen un 11% respecte a les de l'exercici anterior; aquest creixement cal, però, matisar-lo. I a mi se m'ha permès matisar-lo, ja que he pogut tenir l'oportunitat d'assistir a les explicacions que sobre aquest pressupost m'ha fet la Sra. Ministra de Finances com ha fet a la resta dels grups de la Cambra que volien conèixer aquest pressupost. Potser si la resta dels grups haguessin volgut conèixer aquest pressupost, les matisacions que s'han d'introduir en el creixement de les despeses s'hauria pogut fer d'una manera molt més acurada i que correspon molt més amb la realitat.

Quant al capítol de despeses de personal, aquest augmenta un 6% respecte del pressupost anterior.

D'aquest augment, la meitat correspon a l'efecte durant el 96 de les noves contractacions contemplades en el projecte de pressupost de 1995, un 30% correspon a l'increment del punt i només un 20% es deu a les noves contractacions per 1996.

El capítol de consum de béns corrents i serveis augmenta un 12% a causa de la creació de nous serveis -Oficina de Marques, Secretaria d'Estat d'Interior, Ambaixada a Madrid- i de nous projectes, com poden ser el seguiment del mercat de treball i creació d'una borsa de treball; nous projectes en els àmbits de la sanitat i l'educació, desenvolupament del sector comercial, orientació dels serveis i del comerç, foment de la qualitat del sector serveis, foment i millora del sector agrari i ramader. Sense tenir en compte aquests nous projectes i serveis el capítol de consum de béns corrents i serveis baixaria respecte al pressupost de 1995.

Aquesta actuació s'adiu perfectament amb allò que el nostre grup va repetint des de fa temps: els recursos que s'han de destinar per a l'assumpció del nou paper de l'Estat andorrà en el context internacional i l'esforç a realitzar per tal de superar els importants reptes

econòmics que té plantejats el país o bé aquests recursos es van superposant a la despesa ja existent o bé es fa un esforç de racionalització alliberant recursos no eficients per destinar-los a les noves àrees d'activitat. I, precisament, la via que enceta aquest Projecte de pressupost per a 1996 és la segona.

Comentari especial també mereixen les insuficiències pressupostàries del pressupost 1995; aquestes es poden xifrar en 100 milions de pessetes i corresponen a previsions inexistents o no suficients en energia elèctrica, telecomunicacions, combustible per a calefacció, lloguers. Tenint en compte aquests errors pressupostaris, l'increment d'aquest capítol, el de consum de béns i serveis hauria estat molt inferior al 12% que presenta ara.

Entrant en l'anàlisi de les diferents partides pressupostàries, un capítol que també mereix un comentari específic és el de les transferències de capital; la xifra pressupostada, de l'ordre dels 5.000 milions de pessetes, correspon íntegrament a les transferències als comuns. Això representa un increment del 12% respecte al pressupost de l'any anterior. Posant de manifest que l'evolució d'aquesta partida pressupostària és de -dels 3600 milions al pressupost del 92- gairebé 5000 milions al pressupost d'aquest any.

Tot l'exposat fins ara -i moltes coses que ens agradaria dir de més d'aquest pressupost, però que per no cansar el Consell no direm ara- ens permet afirmar de manera rotunda que el pressupost que avui debat el Consell General és un bon pressupost. És, en opinió nostra -i només en opinió nostra, tot i que hi ha d'altres grups en aquesta Cambra que comparteixen aquesta opinió- el millor pressupost que s'ha debatut des de fa anys. És un pressupost que mereix ser aprovat pel bé del país. Només a tall d'exemple -i circumscriuint-nos a les xifres de dèficit públic- senyalar que el dèficit que presenta -460 milions de pessetes- contrasta notablement amb els aprovats el 93 5.600 milions de pessetes- el 94 - 6.800 milions de pessetes- i el 95 -4003 milions de pessetes- i amb greus deficiències de previsió.

En relació amb l'actual Projecte de pressupost, avui debatem dues esmenes a la totalitat presentades pels grups Agrupament Nacional Democràtic i Nova Democràcia.

En la presentació de la seva esmena, l'Agrupament Nacional Democràtic argumenta que el principal objectiu d'aquesta és posar de manifest la seva no confiança en la capacitat de l'actual Govern per dur a terme l'execució del seu Projecte de pressupost.

Ens agradaria fer dues consideracions:

La primera consideració és el fet que l'Agrupament Nacional Democràtic no té confiança en l'actual Govern. Mirin, això, ho sap tothom; ho sabem des d'aquell dia 7 de desembre de 1994 en què va inventar la figura del vot institucional per permetre la investidura de Marc Forné com a Cap de Govern en primera votació. No ens hem fet mai il·lusions sobre el comportament polític de l'Agrupament Nacional Democràtic des de l'oposició. Pensàvem aleshores i continuem pensant ara que era simplement un reposicionament polític a l'espera d'èpoques electorals més favorables. El que constatem a la vista del seu discurs, és que potser vostès pensen que aquest moment més favorable ha arribat, no sé si aquest moment és favorable per al país o no.

Bé, davant la impossibilitat que aleshores van tenir per continuar governant, van abandonar el timó del Govern d'aquest país instal·lant-se en una confortable oposició, i aquí discrepo perquè el Grup Lliberal entén que el seu paper a l'oposició ha estat més sistemàtic que d'una altra mena.

El que no poden dir ni diuen en cap moment en l'argument de la seva esmena a la totalitat és que l'actual no sigui un bon pressupost. L'únic argument de la seva esmena a la totalitat és que no hi ha confiança en el Govern.

Mirin, si allò que volen és enderrocar el Govern, hi ha d'altres mecanismes previstos en l'ordenament jurídic que no tindrien efectes tan negatius com el de privar el país d'un bon pressupost.

Quant a la segona consideració referent a la capacitat del Govern, només els voldríem dir que si el Govern ha estat capaç de tirar endavant un pressupost com l'anterior, no dubtin que la seva actuació serà molt més lluitada amb el pressupost que avui discutim, que és considerablement millor.

Mirin, el pressupost de 1995 era responsabilitat de l'anterior Govern. L'actual Govern, com a conseqüència del pacte d'investidura, l'ha dut a la pràctica aplicant criteris de racionalització i de control de la despesa que faran que a finals d'any no augmenti l'endeutament heretat. Només per això ja haurà valgut la pena l'actuació de l'actual Govern.

Finalment, l'Agrupament Nacional Democràtic també diu que aquest pressupost no encaixa amb el seu programa electoral, i dir això em sembla arriscat, ja que la poca definició del programa amb què van concórrer a les eleccions generals fa que hi pugui encaixar qual·sevol projecte de pressupost.

Arribats en aquest punt, m'agradaria mirar cap enrere i anar a èpoques que la meua memòria política no em

permet de conèixer però de què sí que existeixen documents i actes que es poden consultar. I m'agradaria recordar una intervenció del Sr. Oscar Ribas, Cap de Govern el 1991 a la sessió del Consell General on es debatia el Projecte de pressupost de 1991 (Acta 9/91). El Sr. Ribas deia, en referència a la majoria d'aleshores, que la seva oposició a l'aprovació del pressupost, que contemplava -recordem-ho- un dèficit que oscil·lava entre els 3000 i els 7500 milions de pessetes depenent de les fonts que es consultin, estava encaminada a bloquejar el normal desenvolupament de l'administració com a mesura de pressió perquè dimitís el Cap de Govern.

Deia el Sr. Ribas -que comptava en el seu Govern com ja s'ha dit anteriorment amb ministres com els Srs. Bartumeu i Ladislau Baró entre d'altres- textualment: "En síntesi, doncs, el Govern ha de concloure que el resultat de la votació del rebuig dels pressupostos té com a únic objectiu forçar la dimissió del Govern i no és conseqüència de l'anàlisi aprofundida de la proposta de pressupost. És important el precisar-ho. És important que quedi clar, perquè com a resultat de la votació parlamentària s'intenta: (i detallava com a punts fonamentals)

Primer: impedir que l'Administració general pugui recaptar noves fonts d'ingressos previstes al pressupost, amb el consegüent i irreparable menyscapte per a les finances públiques;

Segon: impedir que els jubilats que reben pensions de vellesa no contributives puguin rebre els augments que en justícia els corresponen;

Tercer: es pretén generar, irresponsablement, una falsa imatge de provisionalitat, etc.

I, també afegia: "Vull assegurar a aquesta Cambra i molt especialment a la majoria parlamentària, i a la majoria silenciosa, que el Govern, dins el marc de les seves competències, continuarà administrant responsablement el país." El passatge que acabo de citar és prou explícit. I, bé, si hem de seguir l'exemple d'aquell Govern un cop no es van aprovar els pressupostos, com a exemple a seguir per l'actual Govern, el que li podríem dir al Sr. Ladislau Baró és que a les alternatives que ell plantejava davant la no aprovació del pressupost, li recomanàrem d'afegir-hi una tercera que és la que va escollir aquell Govern que és la de mantenir-se en el poder.

L'altre Grup que ha presentat una esmena a la totalitat ha estat Nova Democràcia. És cert, com ha dit el Sr. Bartumeu, que no pot sorprendre ningú; ja des del primer dia Nova Democràcia es va posicionar d'una manera molt clara en relació amb l'actual Govern.

Hem llegit la motivació de l'esmena i hem constatat l'especial èmfasi que posa Nova Democràcia a intentar explicar com la no aprovació d'aquest Projecte de pressupost no suposarà cap tipus de paralització en contraposició a allò que passà amb el pressupost de 1991.

Bé, nosaltres pensem que la no aprovació del Projecte de pressupost suposarà una paralització del país en els mateixos termes en què l'hauria suposat aleshores -almenys en els mateixos. L'article 17 de La Llei de finances públiques vigent aleshores permetia prorrogar mitjançant decret els plurianuals, i l'article 61.3 no creiem que pugui permetre posar en marxa noves inversions; per tant, la pròrroga dels pressupostos es pot produir només en la mateixa manera que ja preveia l'article 17. En qualsevol cas, pensem que la situació llavors i ara no és tan diferent. El que passa és que el 91 el Sr. Bartumeu estava en situació oposada a l'actual, i tots els arguments que llavors defensava avui se li poden girar en contra. En qualsevol cas no entrarem en batalles jurídiques i d'interpretació de les lleis. Temps hi haurà per valorar les conseqüències de la no aprovació del Projecte de pressupost si s'acaba produint.

En qualsevol cas, el Grup Lliberal entén que les conseqüències de la no aprovació del pressupost seran molt negatives per a l'esdevenidor del país.

Pensem que l'objectiu de Nova Democràcia, com també el de l'Agrupament Nacional Democràtic, és fer caure l'actual Govern a qualsevol preu, intentant defugir les conseqüències negatives que aquest comportament pot implicar.

En contraposició amb això, els reptes que avui en dia té plantejats el nostre país requereixen estabilitat i governabilitat. I només citar a tall d'exemple la conclusió del nou conveni amb la Unió Europea i el desenvolupament del sistema bancari i financer que requereixen responsabilitat d'estat i estabilitat.

Per tant, jo penso que tots plegats hauríem de fer un esforç per intentar defugir tot comportament que tingui com a únic objectiu el d'obtenir el poder pel poder sense més.

La situació econòmica del país a les portes de 1996 no és bona. Si el 1991 s'exclamava que la no aprovació del pressupost seria molt negativa per a l'esdevenidor d'Andorra, avui aquest argument encara és més vàlid.

El Projecte de pressupost que es debat avui en la seva globalitat és un bon Projecte de pressupost. Recull l'esforç de contenció i de racionalització de la despesa iniciat ara fa un any. Recull també un important esforç inversor del qual tan necessitat es troba el nostre país

-no suficient però important. Recull un equilibri financer perseguit els darrers 15 anys pels diferents governs que s'han succeït al capdavant d'aquest país.

El pressupost per a 1996 que avui es presenta per a la seva aprovació és bo en ell mateix i, el que és més important, és bo pel país.

Inclús l'Agrupament Nacional Democràtic ha reconegut implícitament, amb la proposta que va fer al Govern per permetre la seva aprovació, que estem presentant un pressupost coherent.

Aquest projecte permet complir davant del poble el repte que ara fa un any, i en condicions difícils, ens va portar a governar en un exercici de responsabilitat política; el repte d'equilibrar el pressupost sense caure en la facilitat que alguns defensen de dur a la pràctica un model impositiu que des del nostre punt de vista hauria malmès irremissiblement l'economia del país.

El Grup Lliberal entén que el país no es pot permetre una nova paralització com les que -malauradament- es produeixen cada any.

Que els ciutadans d'aquest país es mereixen un missatge d'estabilitat, d'assossegament, d'il·lusió i esperança en l'esdevenidor. Que els ciutadans d'aquest país es mereixen que el país avanci tot i els polítics -evidentment, ens hi incloem nosaltres. Per tant, que el país es mereix aquest missatge d'esperança; es mereix un bon pressupost; el país és mereix aquest pressupost.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Consellers no adscrits: Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Fa ara tot just dos anys que vàrem celebrar les primeres eleccions generals posteriors a l'aprovació de la Constitució d'Andorra. Portem dos anys força moguts, jo diria que massa moguts. Dos anys que han viscut la incorporació d'Iniciativa Democràtica Nacional com a força de progrés al si del Consell General.

El nostre eslògan de campanya va ésser premonitori, proposàvem als electors de decidir amb iniciativa. I així ho hem anat fent, amb iniciativa i amb responsabilitat i així ho continuarem fent, i així ho farem també avui.

En resultar escollits, i des del primer dia, els consellers d'IDN hem intentat fer avançar les coses des del compromís contret amb els electors que és el nostre programa, amb la ferma voluntat de generar il·lusió, de

mostrar com treballar en política altrament, en positiu i no en negatiu, prenent iniciatives, buscant i propiciant l'acord, afavorint el diàleg, defensant fermament les idees sense atacar les persones, sabent posar l'interès general per davant de qualsevol mena de partidisme o interès particular.

Dèiem en el nostre programa electoral, i cito: "tot programa polític ha d'arrencar d'un diagnòstic sobre la realitat social i política sobre la qual vol actuar. Sembla clar que són dos els temes que centren la preocupació de l'electorat i, lògicament, també la nostra. D'un costat, el desenvolupament i la consolidació del nou sistema institucional que estableix la Constitució; de l'altre, la necessitat de construir un model econòmic estable que asseguri la salut i la vitalitat del cos social". Fi de citació.

En altres mots, si volem servir l'interès general, i entenem que aquest ha de ser el nord de la nostra actuació política, necessitem en primer lloc consolidar les institucions sorgides de la Constitució. Necessitem una institució de govern forta, que no canviï cada any, i un Parlament amb majories estables i consolidades que recolzin l'acció del Govern; per desenvolupar el marc constitucional, per assentar el futur d'Andorra en el foment de l'economia productiva i l'equilibri financer de l'estat, i per construir una comunitat cívica amb una identitat oberta però clarament definida.

Recordem ara la necessitat d'estabilitat política i normalitat institucional. La necessitat que un Govern, encara que no sigui el nostre, pugui treballar. Encara que només sigui per defugir la imatge de manca de maduresa, de minoria d'edat política que estem projectant més enllà de les nostres fronteres.

Ensems, i reiterant la necessitat d'una institució governamental ferma, primera pedra per a la seguretat i el desenvolupament econòmic, volem mostrar la nostra inquietud respecte a l'actual recolzament que el Govern actual pugui tenir en el grup que li dóna suport, en l'anomenat de vegades, "grup dels tretze", de vegades "grup dels cinc més quatre més quatre", i de vegades "grup dels dos mes un més un més un", etc., i així anar fent. I aquí rau, potser, una part del problema. Repeteixo, no ens podem permetre una institució de govern feble, i tot i que no ens toca pas a nosaltres de posar-nos a casa dels altres, creiem que per tirar endavant cal una situació de major claredat i coherència si és que aquesta hi pot ser. I si no, que assumeixi, a qui pertoquei, les responsabilitats escaients, d'acord amb l'interès general.

I si reivindiquem un govern fort, hi ha qui podria pensar a anar-lo a buscar encara entre les forces que se situen a l'oposició, entre les que ens comptem els

d'IDN tal com es va palesar en els debats d'investidura i d'orientació política. Ara per ara, però -i a la fallida negociació entre les tres forces, l'Agrupament Nacional Democràtic, Nova Democràcia i Iniciativa Democràtica Nacional del proppassat mes de setembre per qüestió de pals de pallar, ens remetem a aquesta negociació fallida- no hi ha una opció alternativa que pugui portar a un govern més fort i operatiu. I no haurà estat pas per culpa nostra. Per tant, si no es pot fer, cal almenys deixar fer.

En segon lloc, si de veritat creiem en la necessitat de construir un model econòmic estable que asseguri la salut i la vitalitat del cos social creiem que, per no malmetre encara més la difícil situació de l'economia andorrana, hem de partir de la conveniència per a tots de partir d'un pressupost aprovat si aquest compleix uns mínims assumibles. Encara que, com és el cas, aquest pressupost no sigui el nostre.

Un pressupost que sempre és un important element dinamitzador de l'economia andorrana si no hipoteca el futur amb l'endeutament, en la mesura en què estimula la demanda, dóna feina a les empreses del país i suposa un impuls a l'economia del país.

Ara bé, és ben evident que un pressupost està lligat a una certa concepció política. Tanmateix, aquesta sala ja ha estat testimoni d'operacions tan glorioses com que el pressupost anterior que van presentar els lliberals hagués estat elaborat pel Govern de l'AND. En aquest cas, podria passar a la inversa i ningú no se sorprendria. Amb això volem dir que estem parlant de pressupostos de continuïtat elaborats pels soferts funcionaris on el caire polític llueix més per la seva absència que per cap altre cosa.

Ningú, dels últims governs, s'ha atrevit a afrontar el tema amb rigor i decisió, configurant una veritable eina política pressupostària. Vostè Sr. Forné presenta, com ja es va evidenciar en el debat d'orientació política del juny passat, la mateixa orientació o manca d'orientació política dels precedents governs. Els pressupostos d'una mica més per aquí i una mica menys per allà. No pensats des de la sala de govern sinó des dels despatxos administratius on es decideixen, a manca de directrius polítiques clares, les necessitats actuals i futures dels departaments. Els pressupostos de qui dia passa, any empeny.

I ens calen eines polítiques! I posicions fermes per debatre els grans temes d'estat sense embuts i sense eufemismes! Llavors sí que podrem parlar de pressupostos amb majúscula. Els actuals són més una tarja de crèdit que una veritable eina d'acció política.

La prova està que, passi o no passi el pressupost, el Govern podrà aplicar -si fa o no fa- les mateixes polí-

tiques. I això s'ha dit, amb altres paraules, tant des de les files dels 13 com des de l'oposició.

Llavors, on rau la gran importància d'aprovar o no el pressupost?

En un enèsim acte de rebuig a les iniciatives del Govern?

En el gest definitiu que obligui el Sr. Forné a convocar noves eleccions?

La nostra actuació s'emmarca en una línia crítica de la política governamental; en una línia, però, que busca les solucions més enllà d'un gest de rebuig que presumim poc operatiu.

Som conscients que, amb el nostre posicionament, deixem prosperar el pressupost, però volem deixar clar, igualment, que això no significa pas un aval al Govern i que ens cal, indefugiblement, trobar una sortida a la crisi política a partir d'un compromís de tots els grups, sense que ningú amagui el cap sota l'ala mentre espera que algú altre ja anirà donant oxigen.

El pressupost és una eina política en la mesura en què dota econòmicament unes actuacions que es despreuen d'unes directrius polítiques. On són aquestes directrius?

I val a afegir també que a nivell de les despeses la racionalització preconitzada per IDN, i avançada com a condició necessària per plantejar pressupostos més expansius, no s'observa per enlloc.

Citarem alguns exemples concrets: El Govern preveu una partida de 435 milions de pessetes per a subvencions a entitats esportives sense que s'hagi definit cap prioritat a nivell esportiu.

Les partides de 285 milions de pessetes i 64 milions de pessetes per pensions no contributives i pensions de beneficència es podrien fàcilment rebaixar amb un control mínim sobre els beneficiaris que no sempre respecten les condicions d'atribució.

O en podríem parlar d'altres, com la necessària definició d'un model agrícola nacional, que hauria de ser un preàmbul a tota actuació política en el sector.

Resumint, els pressupostos s'haurien de fer des d'una visió plurianual i en base a prioritats i polítiques clares i prèviament definides. Definint primer uns objectius per després posar els mitjans acurats per assolir-los. De moment, però, com deia recentment un immillorable candidat a cònsol, continuem començant la casa per la teulada i així ens va.

Dins d'aquesta necessària racionalització no podem oblidar tampoc la Llei de transferències als comuns,

que cada dia apareix amb més incoherència en el nou context institucional.

Per al 1996 es preveu repartir 5.142 milions de pessetes amb una certa desproporció entre les necessitats i els recursos dels diferents comuns. Sort encara que el proppassat dia 13 va prevaler el seny i rebutjàrem la proposta d'obra pública, car la seva aprovació hauria debilitat encara més el Govern i el mateix Parlament.

Aquest no és el nostre pressupost. Ja ho hem dit. Malgrat això, val a dir que el pressupost presentat per l'actual Govern és millor que els precedents en la seva presentació, i des del punt de vista tècnic és quasi equilibrat; presenta un dèficit de 468 milions de pessetes, molt inferior al dels anys precedents. Aquest resultat s'obté, però, amb unes previsions d'ingressos relativament optimistes, en particular en els capítols d'ingressos derivats de les residències passives i del Registre en l'Oficina de Marques i Patents d'Andorra. Veurem que hi ha d'això. Val a dir aquí que des d'IDN esperem amb una certa ànsia l'anunciat Projecte de llei d'ordenament tributari, primer pas cap a la definició d'un marc fiscal general.

Amb la presentació de les dues esmenes parcials, IDN proposa reduir el dèficit a 16 milions de pessetes, amb el que es pot considerar el pressupost pràcticament equilibrat, limitant l'impacte de les despeses plurianuals:

-incidint sobre les despeses de la campanya turística que en beneficiar empreses foranes no representen cap impuls directe per a l'economia andorrana.

-igualment, les infraestructures del port de Rat i port de Cabús no semblen prioritàries mentre els accessos dels costats francès i espanyol no s'hagin realitzat; representen en plurianuals unes despeses compromeses molt importants en els propers anys. En el seu moment IDN ja va manifestar també les seves motivacions per votar contra la variant d'Encamp.

Aprovem, en canvi -i s'ha de dir- la política de construcció de les infraestructures necessàries per a l'Escola Andorrana que aquest pressupost preveu.

L'equilibri pressupostari era i és prioritat del nostre Grup. Ho dèiem ja de forma molt clara en el programa electoral de 1993 quan afirmàvem la necessitat d'aprovar pressupostos equilibrats a partir del 1995.

Els recents esdeveniments europeus i internacionals, la crisi generada a França pels problemes de finançament de la seguretat social, el pacte entre els Srs. González i Aznar a Espanya per no parlar de les pensions durant la propera campanya electoral, i més particularment la cimera europea del proppassat cap de setmana a Madrid, ens conforten en aquest objectiu,

ja que posen de manifest el rol essencial de l'equilibri de les finances públiques en el context internacional actual.

Iniciativa Democràtica assumeix avui una actitud responsable apostant per la serenitat i no per afegir encara més esverament a l'escenari polític ja de per si prou esverat.

Ho fem amb la intenció de no fer oposició sistemàtica, perquè sí, separant com des de Nova Democràcia mateix s'ha manifestat repetidament, el pressupost de la fustigació política, amb la voluntat de voler-se entendre, d'avançar d'acord amb el contracte, el nostre programa electoral, contret amb els ciutadans.

Creiem haver-ho a bastament demostrat per les vegades que hem treballat conjuntament amb totes les forces del Consell.

Així, vàrem permetre l'aprovació de les lleis bancàries que possibiliten ara treballar sobre un pressupost de 25.000 milions de pessetes sense dèficit; vàrem propiciar derivadament el Decret de l'habitatge que ja ha permès, en pocs mesos, i malgrat els comentaris escèptics i interessats d'algun grup, que més de 223 famílies andorranes o residents accedeixin a l'habitatge de propietat per primer cop.

Si de veritat algú volgués seriosament situar les diferents formacions polítiques en un espectre ideològic, entenem que hauria de col·locar IDN com la força més progressista dins el Parlament andorrà

Per què doncs, el nostre Grup ha esdevingut una força frontissa com si tot depengués d'IDN, com si l'aprovació o el bloqueig del pressupost depengués únicament de nosaltres?

Perquè constatem que som potser dels únics que creiem de veritat en la necessitat de diàleg, en la voluntat d'entesa; que som els únics que no tenim problema a treballar plegats si hi ha coincidència en un projecte comú, cosa que tant desconcerta alguns, potser perquè som dels únics que hem anat a la política amb ànim de col·laboració desinteressada.

I perquè, per sobre de tot, entenem que és això el que el país demana.

Ens toca als consellers d'IDN, com si fóssim sols en aquesta Cambra, oferir ara i aquí un missatge de seny i responsabilitat, d'anar per feina, de deixar treballar.

I voldríem recordar que quan se'ns va escollir érem els joves, i més d'un ho deia amb mala idea; per alguns érem els inconscients, els més arrauxats, aquells amb qui no calia ni comptar, els sense experiència política. Ens hem trobat però, amb una responsabilitat afegida: la de permetre que certs projectes importants, positius

i d'interès general tiressin endavant. Hem mantingut una actitud assenyada i responsable que -ens consta- ha començat a valorar molta gent que no confiava en nosaltres en un inici.

Com si en el Consell no hi hagués ningú més d'assenyat, quan sabem ben certament que això no és en absolut així.

Per l'enfrontament personalitzat de la Cambra, ens hem trobat que el nostre horitzó d'utopia a la qual no volem de cap manera renunciar, s'hagi hagut de sacrificar parcialment per fer el paper que altres han defugit en benefici de l'estabilitat i la normalitat institucionals. En un moment on la Constitució encara és fràgil i necessita especial cura.

Ens sembla que si preguntéssim a molts ciutadans del carrer què és el que desitgen a hores d'ara a nivell polític, crec que la resposta seria força unànime: molts ciutadans situarien l'horitzó d'utopia de la política andorrana tot just en l'entesa entre els polítics, en l'ànim de treballar plegats, en el mínim de l'estabilitat institucional, pedra fonamental per al desenvolupament econòmic i la imatge de seriositat del país, força malmesa de cara a l'exterior.

El Parlament podrà comptar amb els vots responsables d'IDN per a totes les propostes constructives i que siguin compatibles amb el model de país que IDN sempre ha defensat.

No és, per tant, el propòsit dels dos parlamentaris d'Iniciativa Democràtica, elegits amb prop del 15% dels vots el 1993, crear situacions de bloqueig, ni que sigui pensant en possibles sortides que en qualsevol cas, a manca d'altres alternatives bastides des de l'oposició, dependran de la voluntat del Sr. Cap de Govern, i aquesta voluntat no sembla pas ser-hi.

Malgrat això, el pressupost és la principal eina política i, com a eina política, aquest no és el nostre pressupost. Per això no podem donar-li el nostre recolzament.

Creiem, però -que tal com dèiem- cal que n'hi hagi un de pressupost si aquest compleix uns mínims, car aquest afecta principalment tots aquells que representem i que són molts més que els que avui som en aquesta sala.

En el context econòmic actual, sabem que no seria bo utilitzar el pressupost com a arma de bloqueig i obstrucció política.

Si cal, si fes falta censurar al Govern, emprem altres camins, no portem el país a una situació de bloqueig, no fem pagar al poble la nostra -de vegades retòrica- manca d'entesa.

Iniciativa Democràtica Nacional s'abstindrà en la votació de les esmenes a la totalitat al Projecte de llei de pressupost pel 1996.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Proposo de suspendre la sessió durant un quart d'hora.

(Són les 18h15)

És reprèn la sessió a les 18h45.

El M.I. Sr. Síndic General:

Continuem, doncs, amb el tercer punt de l'ordre del dia.

Passo la paraula al Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies...

(Hi ha un problema de micro. Es canvia el micro del Sr. Cap de Govern)

Gràcies, Sr. Síndic.

En començar aquesta sessió tenia la certesa que vist el contingut, de moment esquemàtic, de les dues esmenes a la totalitat presentades una per Nova Democràcia i l'altra per l'Agrupament Nacional Democràtic, no es tractava en cap dels dos casos de rebatre de manera molt detallada els principis econòmics que inspiren el pressupost. En primer lloc, perquè havent estat els consellers d'aquests dos grups els qui formaven la quasi totalitat de la minoria que l'any 1991 va veure el seu propi pressupost bloquejat per una clara majoria del Consell General, ara es troben en la situació inversa, i potser pretenien aplicar la mateixa fórmula que ells cometien llavors.

S'ha fet això sí, un debat tècnic, per part de Nova Democràcia, molt detallista en alguns conceptes que corresponen més aviat a la fase que s'hauria d'encetar avui de discussió de les esmenes, però hi ha una substancial diferència: aquell pressupost bloquejat durant un any i mig comportava un dèficit de més de 5.000 milions de pessetes -en fi, entre 3000 i 7500 milions de pessetes segons els paràmetres, tal com ha explicat el portaveu del Grup Lliberal- de fa quatre anys; mentre que el nostre només presenta un dèficit de 460 milions de pessetes d'ara.

Els arguments que feia servir -la llavors minoria- pel que fa a l'estabilitat, la necessitat de no frenar la marxa del país, etc., són perfectament vàlids ara, però, a més

a més, els arguments de la majoria que llavors no volia aprovar el pressupost tenien una justificació molt més consistent pel sol fet que combatien un endeutament que ja hem vist on ha arribat ara -on ha arribat fins que els liberals l'han frenat, tanmateix.

El Govern lliberal presenta el primer pressupost quasi equilibrat des de fa molts anys -més encara si algunes esmenes quedessin acceptades o consensuades.

Els consellers de Nova Democràcia diuen que la política que representa el pressupost no és positiva per a Andorra. D'antuvi celebri que s'hagin adonat que tenim una política, després de repetir tot allò que anem a salt de mata, que improvisem i que no tenim política; ara ja constaten vostès que en tenim una, que no és lliberal-conservadora, és lliberal, però, tampoc, és socialista -segur- malgrat que no la considerin positiva. Els he de dir que els repto que facin un comparatiu dels 5 pressupostos presentats pels governs del meu predecessor en el càrrec -entre el 90 i el 94- i que em demostrin que les grans línies polítiques d'inversió i funcionament no són sovint les mateixes -amb les excepcions lògiques i assumides per tots, de la creació de nous ministeris com el d'Exteriors. Aquesta és la qüestió, és això el que es vol, parilitzar -ja ho ha explicat molt bé el portaveu del Grup Lliberal, Sr. Sangrà, dient que malgrat tot sí que és una paralització no permetre que un pressupost tiri endavant. I el que és bo per a Nova Democràcia crec que no és això, el que es voldria és que el Govern lliberal tirés la tovallola i aparegués com per art de màgia la solució de tots els mals del país, tota la inestabilitat, etc., potser, en la persona del principal promotor de totes les crisis, del qui a base d'anar combatent totes les opcions es deu pensar que podrà arribar als seus designis i aparèixer com la única alternativa.

Per al que no calen gaires explicacions, és clar, és per dir que Nova Democràcia es va situar a l'oposició des del mateix debat d'investidura, si fa o no fa com va fer després del debat d'investidura del meu predecessor, malgrat votar-lo.

El que ha de constar, de fet, de cara als ciutadans és que la política que redueix el nostre pressupost no és positiva per a Andorra, perquè, a veure: Com es donen i qui els dona els certificats de positivisme? Com es pot valorar que una determinada inversió o projecte és més positiu que un altre? Qui els ha d'intentar portar a terme si no el qui governa? És clar, és que cada any haurem de tornar a insistir en intents de paralització? Haurem d'anar assentant aquests precedents de combat, sempre, del pressupost, amb el risc que no es dugui a terme?

Per altra part, els consellers de l'AND diuen que aprovant un pressupost s'atorga una confiança al Govern per executar allò previst en el pressupost i que ells, l'AND, no poden concedir confiança política al Govern.

Ens cal dir, d'entrada, que la confiança es pot mesurar de moltes maneres, una d'elles és el grau d'acceptació dels projectes de llei presentats, i aquí el balanç és àmpliament positiu per al país -i dic per al país ben a consciència- ja que l'aprovació de les lleis dites bancàries -en primer lloc, la de taxes sobre el tabac i les darreres que avui mateix s'han aprovat sobre altres taxes- bé deuen correspondre a una confiança parcial de la voluntat explícita de separar l'activitat política dels interessos superiors de l'estat com sap fer l'AND quan vol. Altrament, no sembla gaire lògic que ara, davant del pressupost, es rebutgés precisament el resultat d'aquelles lleis votades quasi sempre de manera fins i tot unànime.

Tal com ha dit el portaveu del Grup Lliberal, la proposta encapçalada per l'AND d'aprovar el pressupost a canvi de convocar eleccions volia dir, explícitament, que el pressupost era prou bo si valia per tot l'any i per arribar a unes eleccions anticipades. Aleshores, com poden dir ara que no s'adiu al seu programa? Perquè, és clar, si valia per tot l'any, malgrat que hagués hagut d'executar-lo un altre Govern sorgit d'unes altres eleccions -fos encara lliberal o fos d'un altre caire- valia igual i hauria valgut per tot l'any, per tant, no és tan dolent com diuen, ni de bon tros.

A partir d'aquí i molt breument, perquè naturalment aquestes notes no són les mateixes que tenia fetes en algun cas i vull ser breu. Els senyors consellers de l'Agrupament Nacional Democràtic han presentat una esmena a la totalitat i han anunciat que la votaran, però encara no han votat, i voldria que em permetessin intentar convèncer-los del seu error. Un error d'efectes...

(Se senten veus)

... ho he d'intentar, Sr. Torres, un error d'efectes minimitzat i anul·lat pel fet que IDN ha indicat la seva constructiva decisió de permetre l'entrada a tràmit del pressupost, però, tanmateix, és un error, i abans de fer-lo -si m'escolten- haurien de pensar en els que ens veuen i en els que d'una o d'altra forma estan pendents d'aquest debat; en tots els ciutadans d'Andorra que treballen per mantenir el seu nivell de vida i millorar-lo i no entenen que els polítics puguem ser un obstacle per al progrés del país; en les empreses que esperen poder seguir la impremta imprescindible de la inversió pública per tal que res no s'aturi -de projectes nous que no es poden donar a execució si no hi ha un pressupost

aprovat; en la pròpia Administració de l'estat i de les parapúbliques, en la gent que hi treballa i està esperant com quasi cada any amb angoixa si tornaran els polítics a crear-los el problema afegit de la inexistència d'un alt pressupost; en la imatge exterior d'Andorra i les repercussions de tornar a les aventures poc explicades -quan els que ens visiten constaten i envegen les possibilitats que tenim i que sovint malbaratem per polèmiques de campanar. Si de veritat hi pensen, crec que han de donar prova de la seva voluntat d'anar endavant i donar una eina fonamental al Govern -al meu o al que pugués venir d'una nova majoria algun dia, perquè si pensen sobretot en els andorrans -que són els que ens han portat a aquesta sala- caldria valorar amb encert quina és la repercussió electoral d'una o altra decisió: acceptar el pas a tràmit del pressupost o negar-la obrint un horitzó de més incertesa encara.

I, la veritat, si observem el resultat de les últimes eleccions comunals sense fer-ne un ús massa partidista tothom ha de convenir que no ha canviat pràcticament res del panorama polític general.

A partir d'aquí el que vull dir per acabar és que hi ha hagut una clara manifestació que els tres grups polítics que em donen suport (Grup Lliberal, Agrupament Canillo-Massana i Coalició Nacional Andorrana) me'l donen en els temes fonamentals. Aquests grups donen suport al nostre Govern i els ho agraeixo i, per tant, no estem parlant aquí d'una minoria majoritària, esquemàtica o difícil de mantenir, excepte en temes puntuals com ha de ser en democràcia.

Llavors, jo voldria que veiéssim on som, però ja s'ha vist això durant el debat d'avui. S'ha vist que en aquesta sala estem bastant més prop de terra del que de vegades pot semblar, és a dir, toquem de peus a terra; sabem el que vol el país i ho hem de saber -malgrat que quan fem retransmissions per TV hem de tancar la finestra del fons i no es veu el carrer i estem aquí en una mena de caixa tancada- i ho hem de veure. Aleshores, hi ha com a mínim quatre grups que ho hem vist -tres han manifestat que aprovaran el pressupost i un que s'abstindrà, però que permetrà que es tiri endavant. Jo vull dir que val la pena agrair el suport dels tres grups que me'l donen i també agrair l'actitud d'IDN que, com altres vegades, ha demostrat la seva responsabilitat política al posar per davant dels interessos, fins i tot partidistes -que no crec que siguin interessos contraproduents- la seva actitud positiva al pensar per sobre de tot en l'interès general del país.

Nosaltres anirem endavant. Crec que entrarà a tràmit el pressupost, això espero. No sé si he convençut els consellers de l'AND perquè el votin també, o perquè no votin la seva pròpia esmena a la totalitat; confesso

que deu de ser difícil. Malgrat tot, el nivell de debat portat a terme pel Sr. Ladislau Baró és altament constructiu. S'ha d'estudiar, certament, si hi ha algun problema d'incompatibilitat amb la Llei de Finances en el tràmit d'esmenes que vostès han fet -espero que es farà durant el mes de gener, tal com el Sr. Síndic ha anunciat. De tot el que se'n despendrà que el país anirà endavant com ha de ser, crec que tots procurarem que sigui en les millors condicions -els uns i els altres, fins i tot l'oposició més radical, com és lògic també, amb la seva permanent crítica a les decisions, a vegades dubtoses, de qualsevol govern: del nostre i també dels anteriors.

Per tant, i no vull allargar-mes més, dir que estic satisfet que el pressupost pugui tirar endavant si el sentit del vot és el que s'ha dit i endavant també anirà el país gràcies a aquest pressupost.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Noves intervencions per part dels grups?

Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé en el debat que hem fet durant aquesta tarda hi ha hagut diferents intervencions que el nostre Grup parlamentari voldria d'alguna manera comentar, si no replicar seguint l'ordre pel qual han estat fetes.

El President de l'Agrupament Canillo-Massana, a part d'una brillant exposició sobre la situació internacional i els criteris de convergència al Fons Monetari que podríem compartir amb ell, però aquest no és el tema que ens ocupa jo crec avui, ens ha fet remarcar amb una gran -jo diria- capacitat d'observació que havíem de rectificar, que no era el 61.3 sinó el 61.2 l'article de la Constitució però, en tot cas, ha fet referència a l'any 1991, això ha estat un tema recurrent i, per tant, amb la meua intervenció, Sr. Síndic, que intentaré que sigui breu, també m'hi aniré referint.

L'any 91 era l'any 1991. La diferència entre el President de l'Agrupament Canillo-Massana i el President de Nova Democràcia és que el que l'any 91 jo vaig dir avui ho mantindria i, en canvi, pel que m'ha semblat entendre, les manifestacions que jo vaig fer l'any 1991, ell no les compartia i avui les compartiria. Jo les mantenia aleshores i les mantinc avui. Però respecte a l'any 1991 hi ha hagut un canvi molt substancial i és que hi ha hagut una Constitució. I la Constitució dona nous

instruments al Govern per poder desembussar una situació com la que hi havia l'any 1991 i, no en tingui cap dubte, Sr. President de l'Agrupament Canillo-Massana, que l'any 1991 el Govern que hi havia no hauria dubtat ni un moment a dissoldre el Consell General i convocar noves eleccions, però no ho podia fer: l'esquema institucional que hi havia no li permetia i aquesta és una resposta que val per a les altres intervencions que s'han fet respecte a aquesta matèria.

El President de la Coalició Nacional Andorrana, aquest sí que ens ha fet una intervenció que mereix especial comentari. Llàstima que les seves al·lusions al nostre programa demostrin que només se l'ha llegit de manera esbiaixada i que només s'ha llegit el que proposem, però no s'ha llegit el que proposàvem per finançar aquest pressupost expansiu; no crec que tampoc avui aquí haguem de fer el debat, ni crec que li fos gaire rendible fa dos anys, i ja veurem si en uns propers comicis li poguéu arribar a ser rendible continuar amb la cantarella de la por dels impostos. Miri, vostè pretén dir que els assalariats patirien de la política impositiva que nosaltres defensem i que el món del comerç en patiria, però vostè mateix s'ha hagut de contradir perquè ha dit que nosaltres i només nosaltres, no pas vostè ni el seu Grup, havíem proposat una reducció de l'IMI per afavorir el comerç. Que vostè sigui el paladí dels drets dels assalariats això, miri, em sembla que no val la pena ni perdre dos minuts amb això perquè els assalariats ja sabem molt bé amb quins criteris polítics vostè defensa una política que és tan legítima com la que defensem nosaltres. En tot cas, menys parlar d'economia productiva i menys defensar l'economia improductiva, més fer propostes concretes i menys fer volar coloms. A l'intervencionisme de l'estat -que vostè atribueix a d'altres- vostè li està donant suport en una proposta política que volia malbaratar FEDA i STA -com ja s'ha dit aquí en una anterior intervenció d'un altre portaveu parlamentari- per tant, és clar l'intervencionisme de l'estat que vostè no defensa, nosaltres, evidentment, el defensem i -com ja dit abans el Sr. Ladislau Baró- aquest intervencionisme de l'estat dona ingressos a l'estat.

La Llei de residències passives que vostè ha volgut replicar aquí -amb un cert enrenou provocat en les files d'un altre grup parlamentari quan parlava- potser que el seu Govern l'acomplís, la Llei de residències passives i potser que fes el reglament que l'imposa de fer i que no fa, perquè si no l'acompleix i no fa el reglament, malament tindrem aquests ingressos que vostès han posat al pressupost.

I, finalment, les solucions imaginatives de què cada vegada ens parla, a veure si d'una vegada les coneix

xem. Que no tingui cap dubte que, com hem votat ja d'altres coses, també les votarem.

El President del Grup Lliberal ha cedit la paraula a un altre portaveu de la Unió Lliberal que ens ha fet una intervenció que jo crec molt assenyada en el sentit...

(Se senten veus)

...no en tinc cap dubte...

El M.I. Sr. Síndic General:

... Evitem el diàleg, si us plau.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Bé, en tot cas, la referència a l'any 1991. Hi havia una proposta l'any 91 que vostè primer no havia esmentat i després sí que ho ha fet, que és la qüestió de les noves fonts d'ingressos. Hi havia unes fonts d'ingressos que podien permetre cobrir el dèficit de l'any 1991. L'oposició d'aquell moment no volia aquelles fonts d'ingressos -s'havia de dir, vostè ho ha reconegut al final, però em sembla que és bo de reconèixer-ho.

Miri, la responsabilitat Unió Europea/ordenació bancària, això no cal ni que ens ho digui a nosaltres, ja l'hem exercida aquesta responsabilitat i sap el Govern que tant en el tema de la Unió Europea com en el tema del desenvolupament legislatiu de l'ordenació bancària, aquí, tots som igual de responsables o d'equivocats, però em sembla que tots hem fet el paper que ens ha semblat que havíem de fer, però això s'ha tirat endavant conjuntament; per tant, tampoc cal que ens atribuïm paternitats que no ens corresponen.

Iniciativa Democràtica ha decidit permetre que el Govern lliberal tingui pressupost i, per tant, l'estat tinguem pressupost tot i que diu, repeteix i insisteix que no és el seu pressupost. Bé, podríem dir que d'alguna manera les reiterades manifestacions del Cap de Govern en el sentit que fes el que fes el Parlament, ell, amb pressupost o sense, pensava mantenir la mateixa actitud, podem haver tingut l'efecte d'un KO tècnic i de considerar que igual el Sr. Cap de Govern continuaria amb la política que s'havia marcat. En tot cas, nosaltres volem dir als companys d'IDN que si un Govern al qual li dóna suport la Coalició Nacional Andorrana, especialment, el Sr. Antoni Cerqueda, ha de fer aquest marc fiscal que IDN espera, crec que l'esperarem tots molts asseguts.

Hem tornat a sentir parlar de l'any 1991 i jo he dit el que havia de dir sobre els nous ingressos. Dir, potser, també que, és clar, aquest debat de l'any 1991 pot ser massa recurrent i sempre estarem anant a referències

històriques -sobre les quals nosaltres no tenim cap inconvenient a retornar- però si les hem de fer fem-les ben fetes; l'any 1991 hi havia un dèficit, sí senyors, però hi havia un dèficit heretat -jo crec que els ciutadans ens agrairan que els estalviem això, però si s'ha de fer, doncs, arguments tots en teníem- que no s'havia generat pas per l'actuació d'un Govern que acaba d'entrar en funcions.

Ara em referiré, breument, al que ha dit el Sr. Cap de Govern quant a la paralització. No hi ha paralització possible. No hi ha dotzenes parts tampoc. Les dotzenes parts eren amb el sistema anterior. La discussió constitucional és una pròrroga pressupostària total; per tant, jo no veig on hi hauria la paralització. Només li he de replicar, Sr. Cap de Govern, que nosaltres tenim tot el dret a considerar que el seu pressupost no és positiu per a Andorra perquè la nostra visió d'Andorra i la de vostè no són iguals i, per tant, tan respectable és la seva com la nostra. Nosaltres podem dir perfectament que el seu pressupost no el considerem positiu per a Andorra i amb aquest exercici i en qualsevol exercici l'oposició parlamentària té també el dret -que aquí sembla que se la vulgui culpabilitzar o atribuir-li culpes de negligència culpable contra l'interès nacional del país- d'oposar-se a un pressupost. L'obligació de l'oposició és d'oposar-se, cadascú -com que aquí no hi ha cap mena de patrimoni ni de monopoli ni d'exclusiva de la responsabilitat- exerceix responsablement el paper polític que creu que ha de fer en funció del programa polític que té. Per tant, nosaltres pensem que això no és positiu, li diem, ho defensem i votarem en conseqüència. I no passa res, si vostè té majoria, cap problema.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Ladislau Baró per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, d'entrada m'agradaria comentar algunes de les consideracions que ha formulat el Sr. Cap de Govern. La primera cosa que m'havia marcat per destacar era el fet de la constant referència que s'ha fet avui en aquest debat i que vostè també ha fet: comparar la situació de bloqueig pressupostari de l'any 1991 amb la d'avui. Penso que el Sr. Jaume Bartumeu ha explicat força bé que són situacions polítiques força diferents, contextos polítics força diferenciats i a la vegada, i sobretot aquest element és determinant, un esquema

institucional diferent: hi ha la Constitució. La Constitució permet camins de desbloqueig que llavors no teníem. Camins de desbloqueig a més, Sr. Cap de Govern, que amb l'actual esquema i amb les actuals coordenades polítiques quasi recauen exclusivament en vostè. L'oposició, certament, dins de la Constitució té mecanismes per desbloquejar una crisi política, però són sempre mecanismes que van encaminats a fer una majoria alternativa dins del Consell. Nosaltres pensem que aquesta majoria nova, aquesta majoria alternativa no hi cap, no hi cap una tercera majoria i no hi cap un tercer govern i, per tant, el mecanisme constitucional per desbloquejar qualsevol crisi política, vista la situació de l'actual legislatura, recau sobretot a les seves mans. Per això, ens preocupava en certa forma la seva actitud predebat, és a dir, a l'afirmar que en cas que no s'aproves el pressupost vostè continuaria governant, prorrogant els pressupostos anteriors, fent cas omís dels mecanismes constitucionals que té per desbloquejar una situació política.

Vostè ens ha provat de convèncer de retirar la nostra esmena a la totalitat. Bé, no ho farem, i entenem que hem donat arguments suficients com per justificar el nostre vot i la nostra posició en el debat d'avui. Arguments per un costat de política estrictament pressupostària i econòmica i no basats sobretot en la dèbil inversió que el seu Projecte de pressupost presenta i, sobretot, en la inexistència d'un marc previ de tributació que permeti desenvolupar, donant seguretat jurídica als ciutadans, el sistema de reforma de les finances públiques.

Però a la vegada vostè, Sr. Cap de Govern, ens ha fet plantejar una altra línia de crítica al seu pressupost vinculada al tema de la modificació, via Llei del pressupost, i que l'atribueix a la Llei de finances. Vostè durant l'any que porta governant ha demostrat moltes vegades -vegi el tema bingos, aquest tema en concret i el tema Triquell- que la legislació, l'ordenament jurídic o la constitucionalitat de les seves actuacions no semblen de vegades preocupar-li tot el que l'haurien de preocupar. Amb aquest pressupost, malauradament, hem tingut un altre exemple i, per tant, malauradament hem tingut una justificació suplementària per presentar la nostra esmena a la totalitat.

I, finalment, sí, no ens n'hem d'amagar, no hem votat el pressupost per una qüestió de confiança política. I hauríem votat el pressupost -si hagués hagut eleccions- degudament esmenat i entès en termes estrictament de pressupost de funcionament. No com un bon pressupost, no com el nostre pressupost. I, en tot cas, el que sí que no estem disposats a fer és votar-lo, perquè això hauria suposat legitimar i donar confiança política a un govern al qual no estem disposats a concedir-l'hi.

Vostè ens ha intentat convèncer d'allò que pensa que és un error nostre i ens ha demanat de retirar l'esmena. Nosaltres el volem intentar convèncer d'una altra cosa: de la dificultat manifesta, de la dificultat clara que comporta el fet de no tenir majoria; un govern no pot governar amb minoria i vostè, Sr. Cap de Govern, avui tot i que ha salvat una situació parlamentària força complicada -l'ha salvat... allò... de penalti al darrer minut, però l'ha salvat- però en tot cas, no es pensi que els mals de la legislatura han quedat resolts i no es pensi que l'estabilitat d'aquesta legislatura està garantida. Els problemes continuen i previsiblement continuaran en el cas que vostè i el seu Govern persisteixin en la política d'errades que han anat cometent al llarg d'aquest any i que s'han fet explícites de forma més clara en el segon semestre de l'any. Per tant, nosaltres el miràriem de convèncer que no s'entesti de governar sense poder disposar del suport parlamentari convenient, perquè avui s'ha salvat del KO per pèls però qualsevol dia l'ensopegada pot ser de més contundència. Si no troba, de veritat, uns recolzaments parlamentaris més clars faci servir els mecanismes que la Constitució li atorga per desbloquejar la situació política i, en tot cas, ja li diem: no s'entesti a governar en minoria, això no és possible. La primera obligació d'un govern és la de tenir majoria. D'altra banda, no s'entesti a governar d'esquenes al Consell i de vegades pot semblar, fins i tot, d'esquenes a la Constitució; l'articulat del Projecte de llei del pressupost torna a ser una incidència en aquest doble domini, en aquesta que ja constitueix una mica la seva especialitat de legislar i d'actuar d'esquenes al Consell i, potser, fins i tot, d'esquenes a la Constitució.

Bé, en tot cas, m'agradaria fer un comentari general sobre els plantejaments que han fet els diferents grups que integren el grup dels tretze o la minoria que dóna suport al Govern. Caldria fer, però, una excepció clara pel que respecta a la intervenció del President de l'Agrupament Canillo-Massana, ja que aquest ha fet una valoració, entenem, des del seu punt de vista polític força realista, en base al context polític en què ens trobem en aquests moments. En canvi, ens sembla que els altres dos portaveus que han intervingut avui no han fet la valoració política de forma realista i no l'han inscrit en les coordenades polítiques en les quals estem. Han fet més aviat un plantejament en certa forma desafiant i en certa forma ignorant les coordenades polítiques de minoria en les quals es troba el Govern.

A part d'això -i aquí en especial faig referència a la intervenció del Sr. Sangrà- s'ha revelat el portaveu del Grup Lliberal com un autèntic especialista de la tergiversació dins del debat parlamentari. Nosaltres, Sr. Sangrà, i el nostre anterior govern no vam abandonar

el poder. Ha acusat en certa forma els governs vinculats a l'Agrupament Nacional Democràtic -com són els de legislatures anteriors i el govern de l'Agrupament Nacional Democràtic d'aquesta legislatura- d'actituds contraposades. Per un costat, ens ha acusat d'aferrar-nos al poder, de mantenir-nos a tot preu en el poder -feia referència al bloqueig polític de l'any 1991. També ens ha acusat d'abandonar el poder. Les dues afirmacions són falses. El primer cas ja ha quedat contestat amb anterioritat i, pel que fa al segon cas, entenem que l'actitud que va tenir l'Agrupament Nacional Democràtic va ser que un cop constatada l'absència de majoria per poder tirar endavant projectes polítics importants per al país i, sobretot, projectes polítics relatius a la política pressupostària, a la política de reforma fiscal, un cop constatada aquesta manca de majoria el que vam fer va ser preguntar al Consell General si teníem la seva confiança política o no. Si vostè interpreta que un acte estrictament democràtic i de clara consulta dels recolzaments i dels suports polítics que es tenen dins del Parlament és abandonar el poder, Sr. Sangrà, li he de reconèixer que vostè té una habilitat extraordinària per tergiversar les coses i, sobretot, una habilitat que en certa forma sintonitza perfectament amb la del Sr. Cap de Govern per entendre la Constitució, per entendre el règim parlamentari d'una forma sui generis i d'una forma estrictament personal i segurament molt esbiaixada.

Bé, moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Canillo-Massana: Sr. Garrallà.

El M.I. Sr. Josep Garrallà:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sí, només per aclarir-li al Sr. Bartumeu dos punts. En primer lloc, Sr. Bartumeu, no he canviat gens de pensament: el mateix que pensava a l'any 1991 ho continuo pensant ara. El que sí que ha canviat és vostè perquè aleshores deia una cosa i avui ens ha dit totalment el contrari. El que sí que és cert és que la situació de l'any 1991 no és la mateixa d'avui. Avui, gràcies a Deu, tenim una Constitució. En aquells moments es va presentar una moció de censura però necessitàvem dinou vots per poder-los derrocar i vam tenir una majoria per derrotar-los, però vostès també es van quedar i tenien una altra arma per utilitzar que era presentar la dimissió -que també haurien fet un favor al país.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per Coalició Nacional Andorrana: Sr. Antoni Cerqueda.

El M.I. Sr. Antoni Cerqueda:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Molt breument, en primer lloc, jo voldria felicitar tots els grups parlamentaris per les argumentacions presentades en el debat de globalitat. Crec sincerament que el nivell en general ha estat més que acceptable. En els torns de rèplica al President de Nova Democràcia li he notat potser un cert to de crispació, almenys en el que feia referència al que ha estat la nostra intervenció. Miri, Sr. Bartumeu, el que està clar és que no tenim el mateix model de país. Nosaltres pensem que avui per avui els impostos no són necessaris. Hem fet d'altres vegades propostes concretes quant a la recerca de noves fonts d'ingressos. M'he rellegit ara, en un moment, el seu programa electoral perquè vostè me l'ha citat i en el nostre programa electoral hi ha com cinc o sis vegades més propostes de les que vostès citen aquí. Nosaltres pensem que en el moment en què siguem capaços entre tots de tirar endavant aquestes noves fonts d'ingressos podrem inclús parlar de suposats expansius sense dèficit, però, avui per avui, això no és possible sense un sistema impositiu generalitzat, que és en el punt on nosaltres no hi estem d'acord i penso que tenim tot el dret del món a defensar-ho.

Finalment, dir-li que nosaltres no hem donat mai suport a cap política de privatitzacions. Això sí que m'agradaria saber on ho ha llegit o d'on ho ha tret. Jo, almenys, no recordo -ni a nivell programàtic ni a nivell d'intervencions en aquesta Cambra- que mai haguem parlat de privatitzacions nosaltres, si és així li agrairia que m'ho recordi. Finalment, simplement volia dir-li que m'ha sobtat el tema de les privatitzacions perquè no solament no figura en el nostre programa sinó que, a més a més, ni les hem defensat ni hi creiem; per tant, si en algun punt estic equivocat li agrairia que m'ho digués.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Sangrà pel Grup Lliberal.

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies, Sr. Sangrà.

Bé, jo no tenia pensat intervenir però la rèplica del Sr. Ladislau Baró m'hi invita, i de pas, també, m'hi inviten

les afirmacions que el Sr. Bartumeu ha fet. Aquest darrer ha expressat una discrepància amb mi sobre el que eren, aleshores, al 1991 les possibilitats de desenvolupament pressupostari i el que són ara -tot i haver-hi una nova aprovació de pressupost. Jo li volia dir, Sr. Bartumeu, que el que he dit en la meua intervenció -es clar, la nostra interpretació al comparar els articles 17 de la Llei de les finances públiques i el 61.3 de la interpretació, és a dir, és la nostra interpretació que ens permet de dir, evidentment, sense voler tenir el monopoli de la veritat- és que la situació no és tan diferent. També li he dit que no volia entrar en un debat jurídic i li he dit que no era el moment, la raó també és una altra i és que en un debat jurídic estaria en clar desavantatge amb el Sr. Jaume Bartumeu.

Pel que fa referència a la intervenció del Sr. Ladislau Baró, ha estat una constant en la seva rèplica l'intentar demostrar, doncs, que el catastrofisme que anunciava l'any 1991 ara no es dona, i em sembla que si que es dona de la mateixa manera i agreujat per una evolució econòmica a nivell de país no massa encoratjadora, si llavors la situació en bloqueig pressupostari existia, avui com a mínim fóra pitjor, gràcies a Déu no és el cas. En qualsevol cas -i per una vegada que obtinc un qualificatiu més o menys condescendent del Sr. Bartumeu, ja que ha dit que la meua intervenció ha estat assenyada- vostè m'acusa de tergiversador. Ostras! Tot i estant en el mateix costat del Parlament no es posen mai d'acord vostès dos.

En fi, respecte a la valoració de la seva actuació política en el meu discurs, Sr. Baró, he dit: la nostra valoració de la seva actuació política. És normal que vostè faci la seva i intenti justificar-la, em sembla fantàstic, el que no em sembla tan fantàstic és que es vulgui erigir en el màxim interpretador del marc constitucional. Segurament, vostè és una persona molt capacitada per fer-ho però inclús en aquest Parlament hi ha gent més capacitada i, posats a buscar interpretadors, en trobem de bastant més encertats que vostè.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, jo em referiré només a la intervenció del Sr. Cap de Govern i molt breument per puntualitzar algunes qüestions.

En primer lloc, Sr. Cap de Govern -jo li dic amb la més bona intenció- no mal interpreti el resultat de la votació d'avui, és a dir, no es confiï, no es relaxi, no es deixi anar; la situació política i que a nosaltres ens preocupa és la mateixa avui que la que era ahir i que possiblement la que serà demà. Entengui que la nostra abstenció no és tant un aval a la política concreta del seu Govern sinó que és per possibilitar que hi hagi una eina, el pressupost, que no bloquegi el desenvolupament econòmic del país.

En fi, finalment, reiterar-li, doncs, que hi ha una sèrie de temes pendents, una sèrie de temes que per nosaltres són importants i que estan damunt de la taula i que, evidentment, a nosaltres ens agradaria, tot i que potser ara no sigui el moment per estendre'ns, doncs, que es tiressin endavant, com són: el tema de la borsa de treball, el tema de Llei d'immigració, el tema de Llei d'ordenament territorial; com un dia o altre s'haurà de revisar el tema de les transferències, de les competències comunals, hi ha la Llei d'ordenament tributari, en fi, hi ha polítiques culturals d'integració, penso en una Llei de política lingüística que fa temps que es passeja pels calaixos etc. En tot cas, li repeteixo el que ja li he dit a l'inici de la meua intervenció: no es confiï, no es deixi anar i estigui per la feina cada dia.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula al Sr. Cap de Govern, per al·lusions.

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

Molt breument, per referir-me a la intervenció del Sr. Ladislau Baró, quan diu que no es pot governar en minoria. Bé, estic obligat a fer-ho; el que passa és que si no es pogués governar en minoria de la manera que ho fem a Andorra en altres països, en altres estats d'Europa i d'Europa del Nord ho tindrien prou difícil. El que passa és que governar en minoria és en quin moment? Al moment actual no tinc una majoria pel pressupost, d'acord, però quantes majories hem tingut en propostes de llei? Avui han passat propostes de llei per majoria absoluta, per unanimitat. És una manera de governar difícil. Li asseguro que qui més ho sap sóc jo i vostè ho pot creure perquè també ha estat en un govern; per tant, és així com estem governant. Llavors, el que passa, naturalment, el Cap de Govern té les armes del desbloqueig; primer haurien de dir que el bloqueig el creen vostès tanmateix, poden tenir els motius que creuen tan bons com vulguin, jo considero que són uns motius circumstancials, però malgrat això

-són ben legítims, com és lògic- a partir d'aquí, i respecte al desbloqueig, sí que les armes principals les té el Cap de Govern: són, naturalment, la meua pròpia dimissió o bé la qüestió de confiança o bé la dissolució. Aquestes armes, jo crec que s'han d'utilitzar quan siguin les més favorables per al país i no per als interessos electorals de ningú i aquesta és la meua intenció. Estem a les acaballes de la meitat de la legislatura, estem arribant a uns reptes importantíssims per als propers mesos -com se'ls va explicar a vostès quan vam parlar de la proposta que ens feien- i a partir d'aquí aquest és el nostre repte immediat.

I contestant ara també el Sr. Vicenç Mateu, li diré que no ens pensem relaxar, de cap manera, al contrari i -potser com que s'ha dit aquí que al primer semestre el que vam fer va estar més ben fet que el segon, jo comparteixo una part, però també dic que al segon semestre n'hem fet de coses bones- dir que tingui la confiança que el primer semestre del 96 serà més bo que el segon del 95, en l'aspecte que no crec que es produeixin situacions com les que s'han produït; per la part que ens toca a nosaltres, ho evitarem, d'això en poden estar segurs. A més a més, perquè arribarà com a resultat una bona part de la política que estem fent, i he de dir que malgrat que faltin les lleis que s'ha citat -que falten- i moltes d'altres, són moltes les que s'han fet. No és aquí el moment de fer l'inventari que en un any del nostre Govern n'hem fet x i en un any del Govern anterior en va fer i perquè era un Govern que de totes maneres venia de cinc anys més d'estar en el Govern, i certament després d'haver fet una constitució que era molt més important que totes les altres coses.

Però he de dir que amb l'any de Govern que nosaltres portem, amb totes les dificultats que he pogut tenir, l'actitud del Parlament ha estat la suficient en tots els casos i amb quasi tots els grups, en alguns casos alguns i en d'altres casos altres, per tirar endavant una feina de govern que permeti que aquest país consideri que hi ha una estabilitat encara que sigui precària. Aquesta estabilitat, jo la considero suficient; a partir d'aquí no em relaxaré gens, no ens relaxarem cap de nosaltres i la prova és que el Govern s'ha completat amb una aportació del Ministre de Sanitat, entre d'altres complements que haurem d'aportar aviat. A partir d'aquí, esperem aquest primer semestre del 96 i creiem que podem tirar endavant perquè el país és el que necessita que tots plegats fem el que estem fent aquí, un debat parlamentari civilitzat amb voluntat constructiva per part de tots.

Res més.

El M.I. Sr. Síndic General:

Hi ha alguna altra intervenció? Sí?...

Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Molt breument, havent estat convidat a fer unes precisions pel parlamentari Sr. Antoni Cerqueda. Primera, el model de país seu i nostre evidentment no és el mateix; el nostre és el de l'article 37 de la Constitució que diu: "Totes les persones físiques i jurídiques contribuiran a les despeses públiques segons la seva capacitat econòmica mitjançant un sistema fiscal just establert per la llei i fonamentat en els principis de generalitat i de distribució equitativa de les càrregues fiscals." Aquest és el nostre model i ja ha quedat clar que no és el de vostè.

Quant a l'altra qüestió he de rectificar i demanar-li excuses, efectivament, dins de la meua observació de la situació política el veig tan compenetrat amb el Govern lliberal que m'havia cregut que vostè assumia el programa lliberal i, efectivament, respecte a la privatització de FEDA i STA, vostè, Sr. Cerqueda, no va comparèixer davant els electors amb aquest programa tot i que ara doni suport a un govern que sí que ho defensa.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Ladislau Baró?

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, molt breument, també, i sense ànim d'entrar en polèmiques, solament comentar l'afirmació del Sr. Cap de Govern, respecte que no és bo governar en minoria. Jo no he dit que no es pugui governar en minoria, no és una situació desitjable, però de vegades les situacions polítiques hi obliguen. El que sí que vull dir, explícitament, és que no es pot governar en minoria sense suports parlamentaris concrets per tirar endavant les diferents polítiques i aquest em temo que és més aviat el seu problema. Una cosa és estar en minoria però ser capaç de construir amb decisions polítiques importants majories determinades per poder tirar endavant els temes -de vegades ho ha fet, no cal dir que no ho ha aconseguit mai; avui, de fet, també ho ha fet en un tema força important, encara que sigui d'una forma molt ajustada. El que sí que li demanem és que vostè, a partir d'ara, constati si pot aconseguir aquests

suports, negociï, plantegi els temes i si els pot aconseguir, doncs bé, podrà anar tirant però si no els pot aconseguir l'únic missatge que intentàvem passar és aquest: si no els pot aconseguir, el millor és fer servir els mecanismes previstos per la Constitució en el cas que aquests suports parlamentaris no es puguin aconseguir, i no tancar els ulls davant la realitat.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions? No?...

Passem, doncs, a la votació. Recordo que la votació és a l'esmena no és al pressupost. Sí, és sí a l'esmena -al conjunt de les dues esmenes- i doncs, retorn del Projecte de llei de pressupost al Govern. No, és no a l'esmena i doncs acceptació del Projecte de llei de pressupost per al 1996 en vot de totalitat. Posteriorment, el pressupost passarà en tramitació parlamentària cap a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

Votació:

M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron: SI

M.I. Sr. Josep Angel Mortés Pons: NO

M.I. Sr. Enric Pujal Areny: NO

M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté: SI

M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca: SI

M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa: SI

M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé: SI

M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona: NO

M.I. Sr. Jordi Torres Alís: SI

M.I. Sr. Joan Travesset Grau: SI

M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer: Abstenció

M.I. Sr. Miquel Aleix Areny: SI

M.I. Sr. Josep Areny Fité: NO

M.I. Sr. Modest Baró Moles: NO

M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà: SI

M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany: SI

M.I. Sr. Antoni Calvó Casal: NO

M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano: NO

M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert: NO

M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet: NO

M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos: SI

M.I. Sr. Josep Dalleres Codina: SI

M.I. Sr. Simó Duró Coma: NO

M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols: SI

M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell: NO

M.I. Sr. Antoni Martí Petit: NO

M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora: Abstenció

M.I. Sr. Pere Moles Aristot: NO

El M.I. Sr. Síndic General:

Recompte?

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Recompte: 13 Sí. 13 No. 2 Abstencions.

El M.I. Sr. Síndic General:

Hi ha un empat, doncs, cal procedir a una segona votació. L'article 77 del Reglament del Consell General diu que en cas d'empat s'ha de procedir a una segona votació. En cas d'empat, novament, queda rebutjada l'esmena.

Votació:

M.I. Sr. Josep Angel Mortés Pons: NO

M.I. Sr. Enric Pujal Areny: NO

M.I. Sr. Jaume Riba Sabaté: SI

M.I. Sr. Josep Anton Ribes Roca: SI

M.I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa: SI

M.I. Sr. Gilbert Saboya Sunyé: SI

M.I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona: NO

M.I. Sr. Jordi Torres Alís: SI

M.I. Sr. Joan Travesset Grau: SI

M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer: Abstenció

M.I. Sr. Miquel Aleix Areny: SI

M.I. Sr. Josep Areny Fité: NO

M.I. Sr. Modest Baró Moles: NO

M.I. Sr. Lasdislau Baró Solà: SI

M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany: SI

M.I. Sr. Antoni Calvó Casal: NO

M.I. Sr. Enric Casadevall Medrano: NO

M.I. Sr. Antoni Cerqueda Gispert: NO

M.I. Sr. Francesc Cerqueda Pascuet: NO

M.I. Sr. Jordi Cinca Mateos: SI

M.I. Sr. Josep Dalleres Codina: SI

M.I. Sr. Simó Duró Coma: NO

M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols: SI

M.I. Sr. Josep Garrallà Rossell: NO

M.I. Sr. Antoni Martí Petit: NO

M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora: Abstenció

M.I. Sr. Pere Moles Aristot: NO

M.I. Sr. Francesc Xavier Mora Baron: SI

El M.I. Sr. Síndic General:

Recompte?

El M.I. Sr. Estanislau Sangrà:

Recompte: 13 Sí. 13 No. 2 Abstencions.

El M.I. Sr. Síndic General:

Doncs constatat un segon empat, queden desestimades les dues esmenes presentades a la totalitat. El pressupost iniciarà el tràmit en comissió per a l'estudi de les esmenes a l'articulat.

Passem al quart punt de l'ordre del dia:

4- Preguntes al Govern.

Passo la paraula al Sr. Joan Travesset de l'Agrupament Nacional Democràtic que ha presentat la pregunta.

El M.I. Sr. Joan Travesset:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Vista la carta de 22 de novembre de 1995, en què el Govern ens donava coneixement de la donació de la possessió dels béns mobles i immobles de casa Rossell d'Ordino.

Vist que ja ha transcorregut gairebé un mes des del moment en què l'Honorable Sr. Batlle va fer donació al Govern dels esmentats béns, és pregunta:

S'ha procedit ja a l'inventari general detallat dels béns mobles que es troben a casa Rossell i annexos?

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Pere Canturri, teniu la paraula.

El M.I. Sr. Pere Canturri:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, voldria manifestar per començar que oportunament vaig informar al President de la Comissió Legislativa de Cultura sobre com es preveia fer l'inventari de casa Rossell.

Evidentment, amb el temps curt des que es va fer donació al Govern de casa Rossell fins ara -menys d'un mes- seria impossible realitzar l'inventari detallat de tots els béns de la casa, ja que hi ha molt material.

El que sí que puc fer és manifestar-li una mica com està actualment la possibilitat d'inventari.

En el moment en què es va prendre possessió de la casa Rossell es va procedir a fer una quantitat de fotografies, ja que és un mitjà d'inventari també i aquest s'anirà continuant també sala per sala i peça per peça ja que és un document gràfic que formarà part, evidentment, de l'inventari.

La continuació d'aquest inventari es va veure dificultada de seguida ja que la casa no té energia elèctrica. Vam intentar connectar l'energia elèctrica, evidentment, només al carrer ja que ningú té cap classe de seguretat que si connectessin a l'interior de la casa no hi pogués provocar-se un incendi i al connectar només l'exterior es va provocar un incendi a la cometa. Això demostra com estava de malament el sistema elèctric. Això ha suposat fer uns contactes amb l'empresa Nord Andorra per intentar connectar-ho bé; així tindrem disposició d'energia elèctrica que deixarem sempre a l'exterior. Això està fet des de fa una setmana i a partir d'aquest moment podrem connectar portàtils que ens permetin accedir a l'interior de la casa i començar aquest inventari.

A part de l'inventari -i comportant la mateixa inquietud que hi havia quan es va fer donació de la casa al Govern- s'ha de dir que la casa estava tancada amb unes cadenes i panys. Els panys havien quedat inutilitzats -ningú sabia on eren les claus- i es va procedir també a fer posar claus i panys nous, sobretot a la porta d'entrada de la casa.

En aquest moment la previsió que hi ha d'inventari és de començar al més aviat possible. Ens hem posat en contacte amb la directora de la Biblioteca Nacional i amb la directora dels Serveis d'Arxius ja que creiem que el més immediat és treure tot el que és llibres i documentació.

Una vegada fet això i tenint al nostre abast tota aquesta documentació, el Servei de Cultura podrà procedir a la neteja de la casa. La casa està en un estat bastant deplorable i abans que ningú pugui accedir-hi, es procedirà precisament a fer aquesta neteja.

Una altra precaució que s'ha tingut en compte és que des del mateix moment que el Govern va prendre possessió de la casa, aquella mateixa nit, hi va haver un servei de vigilància que cada nit fa unes torns per la casa per evitar qualsevol intrusió o danys als béns interiors o exteriors de la casa.

Amb la directora del Servei de la Biblioteca Nacional i amb la directora del Servei d'Arxius s'ha estudiat el sistema amb què es procediria respecte a la cura que s'haurà de tenir amb els documents. La restauració d'algun d'aquests documents serà llarga ja que el seu estat és d'humitat i de dificultat inclús de conservació. Tota aquesta documentació es depositarà dins de caixes metàl·liques que sortiran inventariades ja des de la casa per traslladar-les a una dependència, que s'ha habilitat, a l'Auditori Nacional on es procedirà a netejar-ho mínimament per traslladar-ho posteriorment tant al Servei de Biblioteca Nacional com al Servei d'Arxius.

Aquesta és la fase on estem ara. Es va encarregar aquestes caixes metàl·liques. Una part d'aquestes caixes metàl·liques ja la tenim i, passat festes, començarem l'inventari.

De moment és tot el que li puc dir.

Moltes gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Cap de Govern?

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sí, per completar el que ha dit el Sr. Ministre, només cal dir que pel que fa al patrimoni restant, no la casa sinó les finques, vam estar físicament a cada una d'elles, les vam xafar totes amb el Sr. Batlle i vam rebre la possessió. A partir d'aquí va nevar l'endemà mateix -per sort no va ser abans- i vam poder-ho fer, excepte el Castellar que ja havia nevat. Llavors, pel que fa referència a les finques més baixes, procedirem immediatament a fer el relligament topogràfic -en algunes d'elles ja estava fet aquest relligament, els propis curadors de la Sra. Maria Lluïsa de Riba en vida, se n'havien fet càrrec. A partir d'aquí s'ha de fer un relligament topogràfic de la resta i l'afitament -en els casos que no siguin clars els afitaments amb els veïns- que és un treball que s'haurà de fer a la primavera.

És tot el que podem dir respecte a aquest tema de moment.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Hi ha rèplica? No?...

D'altres preguntes? No?...

Se suspèn la sessió fins demà a les 10h del matí que procedirem a debatre el cinquè punt de l'ordre del dia.

(Són les 19h45)

Es reprèn la sessió, el dia 21 de desembre de 1995, a les 10h40.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passem al cinquè punt de l'ordre del dia:

5- Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de modificació de les reserves i declaracions formulades pel Principat d'Andorra al Conveni per a la protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals, de data 4 de novembre de 1950, aprovats pel Consell General en data 21 de novembre de 1995.

El text de la proposta de modificació va ser distribuït en iniciar la sessió ahir a la tarda.

D'acord amb l'estipulat per la Sindicatura s'ha examinat el BOPA núm. 82, any 7.

Suposo que tots els consellers en tenen una còpia? No?...

(Acte seguit es distribueix còpia del BOPA als consellers que no en tenen)

D'acord amb l'estipulat per la Sindicatura el text s'ha publicat al BOPA núm. 82, any 7, si bé s'han constatat una sèrie d'errors tècnics. Reunida la Sindicatura aquest matí i la Junta de Presidents, s'ha pogut constatar en realitat que el text figura completament dins del BOPA però hi ha uns errors tècnics que han trosejat el text fent-lo saltar de pàgina, això implicarà una correcció d'errata. El Sr. Cap de Govern s'ha compromès a treure-la dins dels mes breus terminis -suposo que demà podrà sortir.

Aleshores deixarem constància dels errors de compaginació que hi ha hagut i de donar per vàlid -així ha quedat plasmat en la Junta de Presidents- el text publicat.

A la pàgina 1744 del BOPA "l'Atès" que hi figura a la primera columna ha de desaparèixer i va reemplaçat pels dos "Atès" que surten a la pàgina 1752, que passarien, doncs, a la pàgina 1744.

A la pàgina 1755 del BOPA es detecta un segon error: es tractaria de l'eliminació de la paraula "l'esmentada" a la seva plaça hi va l'article "la"...

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Perdó, a la pàgina 1752, Sr. Síndic...

El M.I. Sr. Síndic General:

Sí, a la pàgina 1752.

A la pàgina 1751 s'ha d'anul·lar "Andorra la Vella, 21 desembre de 1995. Marc Forné Molné. Cap de Govern"...

(Se sent riure)

-No se'n faci una lectura que no sigui la convenient-

... ha de ser reemplaçat pel títol "Reserves i declaracions a formular pel Principat d'Andorra al Conveni" que no figura en el text. És exactament el títol que figurava en la publicació del Butlletí del Consell.

El text que figura en la pàgina 1752 ha d'anar a continuació del text de la pàgina 1751 com a document únic amb la doble signatura que figura actualment en la pàgina 1753, la del Copríncep Episcopal i la del Sr. Manuel Mas, Ministre de Relacions Exteriors que, és qui, realment, ha signat el document.

És tot quant a les modificacions a aportar.

Doncs mencionats aquests errors tècnics de compaginació, es constata que s'ha publicat el text i, doncs, es pot passar a la modificació, en tot cas, de l'Acord del Consell de data 21 de novembre de 1995.

Sr. Manuel Mas, teniu la paraula.

El M.I. Sr. Manuel Mas:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, davant del fet que el Conveni per a la protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals només ha estat signat per un dels dos coprínceps, el Govern ha demanat l'Acord de modificació -que ahir es va lliurar a tots els senyors consellers generals- per entendre que s'ha produït un error material i de concepte pel que fa a la reserva a l'article 7.2 -que sembla ser l'origen del problema de la signatura per part solament d'un dels coprínceps.

Entenem, per tant, que davant d'un Conveni d'aquesta importància és convenient que el conveni estigui signat pels dos coprínceps. El Govern ha optat per sol·licitar al Consell General, mitjançant aquest procediment d'urgència, l'acord de la retirada de la

reserva feta a l'article 7.2 i aquests és el motiu pel qual s'ha sol·licitat aquest procediment d'urgència i pel qual es sol·licita avui per part del Consell General aquest acord de retirada d'aquesta reserva.

Entenc que, en aquest moment, valdria la pena o és molt important que per part del Govern hi hagi una agraïment a la comprensió del Consell General a l'haver acceptat aquest procediment d'urgència amb la rapidesa amb què s'ha fet i, també, a la Sindicatura per la comprensió que ha tingut amb aquesta qüestió i, per tant, el Govern -davant d'aquests fets i amb la finalitat -insisteixo- que en el seu moment es pugui presentar l'instrument de ratificació signat pels dos coprínceps- sol·licita del Consell General l'acord de la retirada d'aquesta reserva a l'article 7.2.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Passo la paraula als grups parlamentaris:

Per l'Agrupament Canillo-Massana? No?...

Per Coalició Nacional Andorrana? No?...

Per Nova Democràcia: Sr. Jaume Bartumeu.

El M.I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Sr. Cap de Govern, en el debat d'ahir a la tarda, en una intervenció llegida i, per tant, no pas improvisada, ens fèieu retret, a Nova Democràcia, d'haver manifestat que actuàveu sovint des de la improvisació.

Quina ocasió més desaprofitada, la d'ahir a la tarda, de no cercar polèmica quan sabíeu que aquest matí hauríeu de comparèixer davant el Consell General per intentar trobar una solució el menys dolorosa possible a una de les vostres darreres improvisacions.

I no es tracta pas d'una improvisació qualsevol.

En matèria d'improvisació i lleugeresa heu aconseguit tot un rècord.

Heu portat a ratificació parlamentària el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, del Consell d'Europa, que el Govern andorrà havia signat el 10 de novembre de 1994 a Estrasburg, amb una reserva -la segona de les quatre que vàreu proposar- que situava Andorra en una postura indefensible: la de voler impedir que els crims de guerra poguessin ésser perseguits a Andorra.

Dit altrament, els criminals de guerra nazis o serbis podien cercar refugi a Andorra i romandre-hi ben tranquils.

El proppassat dia 21 de novembre ja us vam manifestar, i així en dona fe el Diari de Sessions, la nostra preocupació perquè les reserves que acompanyaven la proposta de ratificació del conveni posaven en evidència les reticències, la timidesa i les poques ganes amb què el Govern liberal acollia i acceptava la jurisdicció del sistema europeu de protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals.

Us vam dir, més concretament, que les reticències que ens preocupaven quedaven reflectides en la reserva segona. Més clar no us ho podíem pas dir.

Ens vau sentir però lamentablement no ens vau escoltar. Ni tan sols us molestàreu a respondre, convençut com estàveu de la solidesa del vostre plantejament.

Fins i tot el President del Grup Parlamentari Lliberal va donar suport a les vostres reserves amb l'argument que eren les mateixes que havien fet els altres petits estats europeus.

Vàreu tirar pel dret i ara ens trobem, no pas només el vostre Govern sinó l'Estat andorrà, en la llastimosa situació que el Copríncep Francès no solament ha manifestat la seva preocupació per la reserva que estem comentant sinó que ha retornat els documents de ratificació sense signar.

El Copríncep francès ha refusat de signar perquè considera que no pot donar el seu aval a una reserva que -ho repeteixo- podria convertir el nostre país en refugi de criminals de guerra.

Som, doncs, davant una greu situació institucional. Un Copríncep refusa d'expressar el consentiment de l'estat en la ratificació d'un instrument internacional i l'altre Copríncep, que ja l'ha expressat, es troba en una incòmoda situació precisament per la improvisació del vostre Govern.

Improvisació que continua en l'exposició de motius de la proposta que avui, a corre-cuita, ens volíeu fer aprovar gairebé sense badar boca.

No en teniu prou d'haver-nos fet posar en evidència a tots, coprínceps i Consell General. Ens preteneu fer passar ara pel ridícul de fer veure que ens empassem que "...el Govern ha constatat un error material i de concepte en el text per a la ratificació del Conveni per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals".

Dissortadament per al conjunt de les institucions andorranes aquí no hi ha hagut cap error material ni de concepte.

Aquí, el que hi ha hagut és una seriosa ensopegada fruit de la improvisació i del menysteniment del Consell General per part del Govern.

El dia 7 de desembre de l'any passat, durant el debat de la vostra investidura, Sr. Cap de Govern, us vam manifestar la nostra disponibilitat per recercar un acord polític nacional quant a la participació en les institucions del Consell d'Europa.

El dia 15 de juny d'aquest any, durant el debat de política general, ja vam lamentar que això no anava com ens semblava que hauria d'anar.

Esperàvem així -des del mes de juny- que abans d'entrar a tràmit la ratificació del Conveni per a la protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals hauríeu obert la discussió prèvia amb la Comissió Legislativa de Política Exterior per analitzar, discutir i consensuar les eventuais reserves i declaracions que calgués, si és que calia, formular per part d'Andorra en el moment d'expressar formalment el consentiment de l'estat.

Contràriament al que esperàvem, vàreu entrar directament a tràmit parlamentari la proposta de ratificació amb les reserves i declaracions que el vostre Govern va considerar adients.

En procedir d'aquesta manera no podíeu pas ignorar que el procés de ratificació parlamentària d'un tractat o acord internacional no permet esmenes parcials i que, cas de formular-se per part d'un grup parlamentari una esmena, aquesta ha de ser a la totalitat.

I així vam arribar al dia 21 de novembre sense haver considerat políticament viable de fer una esmena de devolució al Govern de la proposta de ratificació, ja que aquesta ja arribava tard -calia que per respectar els compromisos adquirits per Andorra la ratificació s'hagués fet ja el 10 de novembre- i a Estrasburg no s'hauria entès que el Consell General en lloc de ratificar el Conveni el retornés al Govern.

El dia 21 del mes passat ens vam limitar, doncs, a manifestar la nostra satisfacció per la ratificació del conveni, tot i insistint en la nostra preocupació per les reserves que el Govern proposava.

Dissortadament, la nostra preocupació estava més que justificada.

Sr. Cap de Govern, heu fet un ridícul estrepitos i l'heu fet fer a les institucions andorranes.

Nova Democràcia lamenta molt sincerament haver d'acudir avui a la Casa de la Vall a intentar evitar que Andorra sigui rebuda amb justificada reticència al Consell d'Europa.

No direm pas que la responsabilitat política del que estem parlant us sigui únicament imputable.

Ben segur que si a l'hora de nomenar l'ambaixador d'Andorra a París i davant el Consell d'Europa haguéssiu cercat una persona en base a les seves qualitats i experiència en lloc de fer-ho únicament en base a criteris de tornajornal polític, hauríeu pogut disposar d'una col·laboració prèvia indispensable en el treball previ a la ratificació parlamentària del conveni.

No us hauria estat així gens difícil esbrinar quines reticències podia presentar el Copríncep francès a la reserva que ara voleu eliminar. I tampoc us hauria costat cap esforç assabentar-vos a Estrasburg que la reserva que portàreu a ratificació del Consell General només fou feta, en el seu moment, per la República Federal Alemanya.

Val a dir que com que la vostra ambaixadora a París i a Estrasburg passa força estona dedicada a criticar l'oposició parlamentària potser no va poder prestar prou atenció a aquest afer.

Tampoc amagarem, perquè no hi ha temes ni institucions fora de la possibilitat d'opinió del Parlament, que el paper del Gabinet del Representant del Copríncep Francès no ha estat pas dels més afortunats.

Probablement, si hagués fet en el seu dia el seguiment que pertocava a aquesta qüestió, hauria pogut advertir a temps el Govern del problema que es podia suscitar amb la repetida reserva segona.

Un treball previ indispensable de col·laboració entre les institucions andorranes hauria també estalviat al Secretari del Gabinet del Representant del Copríncep Francès, mancar a l'obligació de reserva en fer, dilluns passat, manifestacions públiques sobre aquest enutjós incident.

Però el responsable últim sou vós, Sr. Cap de Govern. I, en bona lògica parlamentària, n'hauríeu d'assumir la responsabilitat política.

Per part nostra el que constatem és la impossibilitat de poder desenvolupar una política d'estat en relació amb el Consell d'Europa quan des del Govern s'actua amb semblant improvisació, lleugeresa i precipitació.

Gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal: Sr. Francesc Cerqueda.

El M.I. Sr. Francesc Cerqueda:

Gràcies, Sr. Síndic.

En relació amb la meua intervenció de l'últim Consell, quan referint-me a l'article 7.2 deia: "El mateix passa

amb l'article 7.2 del Conveni sobre el principi de legalitat i no retroactivitat de la llei també contemplat en l'article 9.4 de la Constitució que preveu un assoliment d'una mateixa seguretat jurídica pel que respecta al principi de legalitat de les penes i del principi de no retroactivitat de la llei." -tot això seguint una mica el criteri del Govern de potenciar al màxim la nostra Constitució sense posar-se, si voleu, en una posició difícil de cara al Conveni del Consell d'Europa. És evident que quan llegim l'article 7 tampoc no veiem la importància que avui el Copríncep Francès ens ha fet veure, perquè joestic segur que si en aquell moment se'ns hagués dit o nosaltres haguéssim sabut que l'únic estat europeu que feia aquesta reserva a l'article 7.2 era Alemanya i sabent que aquesta reserva la va fer pels famosos crims de guerra de la segona guerra mundial, no dubto que cap membre d'aquesta assemblea ni del mateix Govern hauria dubtat a treure aquesta reserva que no es correspon ben bé amb el tarannà andorrà, raó per la qual, no tant perquè el Sr. Copríncep Francès ens ho diu -perquè també podria passar únicament amb l'aprovació per part del Copríncep Episcopal, però, és evident que el tema és massa important i cal que els dos coprínceps facin aquest acte degut- sinó sobretot pel mateix contingut de l'article 7.2, sabent el que avui vol dir, és motiu suficient per no acceptar aquesta reserva.

Res més, gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic: Sr. Ladislau Baró.

El M.I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Bé, volem creure que aquesta errada que ha comès el Govern no és una errada volguda, no és una errada intencionada i, en tot cas, l'atribuïm en certa forma a la improvisació que de vegades caracteritza la seva acció de govern.

Nosaltres ja havíem assenyalat en anteriors ocasions que no hauríem formulat reserves.

D'altra banda, veiem que en aquest cas i amb aquesta reserva concreta, el Govern ignorava alguns dels trets essencials de la història d'Europa i de la història de la humanitat. Potser ho van fer amb afany d'aprofundir en la Constitució andorrana, però, en tot cas, no era aquest el camí. La Constitució diu el que diu i el Conveni dels drets de l'home diu el que diu; per tant, bé, ja els ho vam indicar aleshores, que nosaltres no

hauríem seguit aquesta via. Ara, a causa de la seva actuació, han posat en certa forma les institucions andorranes en una situació, no diré difícil sinó delicada; han fet trontollar una mica les relacions entre les institucions. En tot cas, lamentar sincerament que això s'hagi produït perquè el que això fa en certa forma és erosionar una mica la nostra imatge com a estat i, bé, en tot cas, desitjar que errades d'aquesta mena -que ja hem dit que volem creure que no ha estat intencional- no es repeteixin.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M.I. Sr. Síndic General:

Consellers no adscrits: Sr. Vicenç Mateu.

El M.I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, nosaltres, també, només per manifestar que estem totalment d'acord que s'esmeni en el sentit que aquí s'ha plantejat.

Nosaltres també considerem que possiblement aquesta no ha estat una errada volguda perquè, en fi, n'estem convençuts i si a nosaltres ens hagués constatat, crec que hauria estat motiu suficient perquè no hi hagués equívocs com per presentar esmena a la totalitat -no ho vam fer, perquè a nosaltres mateixos també se'ns va passar, evidentment.

Nosaltres, de totes maneres, volem reiterar que en el seu moment ja vam dir que tampoc n'hauríem formulat cap de reserva d'esmena perquè creiem que el text de la Constitució andorrana, doncs, ja garanteix prou bé allò que s'ha volgut garantir suplementàriament amb les reserves.

Res més, gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

Jo molt breument diré que els primers i els que més lamentem que s'hagi produït aquest fet som el Govern, lògicament. Però no comparteixo l'opinió del Sr. Ladislau Baró, dient que s'ha erosionat la imatge de l'estat. Precisament, el procediment que s'ha pogut posar en marxa mercès a l'execució de la Sindicatura és que es

pugui rectificar a temps perquè dins del Consell d'Europa no hi hagi cap problema per a Andorra.

El que sí que també vull dir respecte a les manifestacions que ha fet el Sr. Bartumeu -que, naturalment, aprofitant l'ocasió, com és la seva habitual ocupació, perquè és de l'oposició radical i així ha de fer-ho per tirar al Govern els seus dards acostumats i, en aquest cas, pretenent que tota la culpa és nostra quan no és així tampoc- és que no es tracta tampoc d'una lleugeresa nostra; el problema és que nosaltres vam fer aquestes esmenes -assessorats des de dins del Govern i des de fora- per creure que era la manera de fer-ho i es va fer aquesta esmena tenint en compte i respectant escrupolosament la Constitució. Si algú en algun moment hagués pronunciat la paraula que l'únic país d'Europa que havia fet aquestes esmenes era Alemanya -per part de qualsevol membre d'aquesta sala, a més a més dels membres del Govern, haguéssim fet marxa enrere, en aquell mateix moment. A ningú se li va acudir de dir-ho això, si algú ho sabia no ho va dir. Nosaltres, certament, no ho sabíem. L'error nostre -ho reconec- és no haver-nos assabentat d'això. No haver tingut els mitjans de dir: quins països han fet aquesta reserva? Per tant, això no ho vam fer bé, no vam saber que l'únic país d'Europa que havia fet aquesta reserva era Alemanya. Evidentment, si ho haguéssim sabut sens cap dubte no l'hauríem fet nosaltres. I si algú ho sabia -cosa que no crec perquè no es va dir mai en cap moment- ho havia de dir o, si no, el concepte d'estat de qualsevol persona que sabés això no és el que crec que hauria de ser. Una cosa és pretendre -no per les paraules del Sr. Ladislau Baró, sinó per les que ha dit el Sr. Bartumeu- que s'ha fet un gran mal al país, etc., i una altra és que havent-ho sabut s'hagués pogut evitar. Jo crec que no és així i el fet és -tal com ha dit el portaveu del Grup Lliberal- que aquí no es va pronunciar, ni aquí, ni a la comissió a la qual el Sr. Manuel Mas va presentar el text també. No es va dir en cap moment que el problema era que Alemanya era l'únic país, això no es va dir mai. Es va dir que hi havia problemes amb les esmenes, però no sabíem quins eren aquests problemes. Ara ho sabem, els hem sabut ara i els hem sabut també -com s'ha dit d'una manera- que els serveis del Copríncep Francès també ho podien haver fet d'una altra manera, no hi ha dubte. Hem hagut de resoldre el tema, evidentment, som nosaltres els responsables d'això, és el Govern, sóc jo l'últim responsable d'aquest fet, segur, però s'ha trobat una fórmula per tirar endavant el conveni sense una erosió exterior d'Andorra que és el que compta, perquè aquí crec que el que és interessant és saber quin és el concepte de l'interès de l'estat que tenim tots plegats.

Hi ha hagut d'altres casos, com per exemple -i que es poden citar breument- l'entrada del país a l'ONU.

L'entrada del país a l'ONU es va fer sense respectar algunes de les prescripcions constitucionals i tothom ho va trobar molt bé, ningú va dir ni la més mínima. Per què? Perquè es tractava d'arribar al més aviat possible i sense entrebancs a l'ONU -que era una aspiració de tothom- i, en canvi, ningú va dir res, al contrari.

Llavors, a partir d'aquí quan es tracta de tirar contra el Govern, naturalment, s'hi val a tot i si el Govern, per algun error de govern, dóna motiu, lògicament s'ha d'aprofitar. Però, per nosaltres, el que és fonamental és l'interès superior de l'estat i amb aquesta solució -que gràcies a la Sindicatura i al Consell General i als presidents s'ha aprovat- avui es pot perfectament esmenar l'error.

Els errors materials posteriors del BOPA jo voldria excusar-los perquè va ser fet ahir a la nit, quan encara no havien arribat els instruments de ratificació i ja s'estava imprimint. Es van utilitzar els mitjans, lògicament els informàtics que es fan servir sempre i el que va faltar va ser un guió escrit material de com havia d'anar l'ordre de cada un dels disquets, i aquesta és la part que ens ha portat avui a rectificar l'ordre del text. Demà sortirà publicat i jo demano que sigui ratificada la retirada d'aquesta reserva de tal manera que es pugui presentar al Consell d'Europa en la forma que tots volem.

Res més, gràcies.

El M.I. Sr. Síndic General:

Hi ha alguna intervenció més? No?...

Jo, vist que quedarà constància d'això dins del Diari de Sessions, vull aprofitar per dir que sabent la importància de l'esmena ho vaig dir a qui s'hauria de dir.

Dit això, demano si s'aprova per unanimitat de la Cambra aquesta modificació.

S'aprova aquesta modificació per unanimitat de la Cambra.

S'aixeca la sessió.

(Són les 11h05)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: tel. 821234